

Souhrnný zápis z celorepublikového školení odboru živností a spotřebitelské legislativy Ministerstva průmyslu a obchodu konaného na Seči ve dnech 19. – 21. října 2022, 2. – 4. listopadu 2022 a 23. – 25. listopadu 2022 pro živnostenské úřady

Ve výše uvedených dnech uskutečnil odbor živností a spotřebitelské legislativy Ministerstva průmyslu a obchodu (dále též „MPO“) v Kongresovém hotelu Jezerka (Seč-Ústupky) celorepublikové školení pro živnostenské úřady (dále jen „ŽÚ“). Uvedeného školení se zúčastnili zástupci krajských živnostenských úřadů (dále též „KŽÚ“) i obecních živnostenských úřadů (dále též „ObŽÚ“).

Za MPO se školení zúčastnili: Ing. Eduard Muřický, náměstek ministra (ve dnech 19. – 20. 10. 2022), Ing. Mgr. Jan Strakoš, LL.M., ředitel odboru živností a spotřebitelské legislativy, z téhož odboru dále Ing. Martina Kovaříková, vedoucí oddělení metodiky a vzdělávání, Ing. Soňa Binderová, referentka oddělení metodiky a vzdělávání, Mgr. Pavel Koczó, vedoucí oddělení správních činností a Ing. Eva Dvořáková, referentka oddělení správních činností (ve dnech 2. – 4. 11. 2022).

Na školení pak mj. aktivně vystoupili jako hosté:

- JUDr. Jitka Morávková k problematice vedení správního řízení,
- Ing. Bc. Petr Kameník ke kontrolní činnosti živnostenských úřadů v praxi,
- Mgr. Ing. Ondřej Menoušek z odboru eGovernmentu Ministerstva vnitra – k problematice rozšíření datových schránek v ČR od 1. 1. 2023,
- Mgr. David Pavlorek z odboru vysokých škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, (dále též „MŠMT“) – k problematice nostrifikací a uznávání odborné kvalifikace,
- Mgr. Alice Třísková z odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – seznámení se s Národní soustavou kvalifikací a její aplikací v rámci zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „živnostenský zákon“),
- Antonín Běhounek a Ing. Miloš Drahoš z ICZ a.s. – k aktuálním informacím z provozu Informačního systému Registr živnostenského podnikání, (dále jen „ISRŽP“, popř. „RŽP“).

Na školeních byli účastníci seznámeni s problematikou vedení správního řízení v rozsahu 5 vyučovacích hodin (JUDr. Morávková), s problematikou kontrolní činnosti živnostenských úřadů v praxi v rozsahu 2 vyučovacích hodin (Ing. Bc. Kameník a ŘO Strakoš), s problematikou týkající se rozšíření datových schránek v ČR od 1. 1. 2023 v rozsahu 1 vyučovací hodiny (Mgr. Ing. Menoušek), s problematikou nostrifikací a uznávání odborné kvalifikace v rozsahu 2,5 vyučovacích hodin (Mgr. Pavlorek), s Národní soustavou kvalifikací a její aplikací v rámci živnostenského zákona v rozsahu 1,5 vyučovacích hodin (Mgr. Třísková), s aktuálními informacemi z oblasti právní úpravy živnostenského podnikání (ŘO Strakoš, Mgr. Koczó, Ing. Kovaříková, Ing. Binderová) a z oblasti provozu IS RŽP (p. Běhounek a Ing. Drahoš).

I. Porada s vedoucími KŽÚ

Dne 19. 10. 2022 se po celodenním školení uskutečnila porada s vedoucími pracovníky KŽÚ, jejímž předmětem byly zejména následující body:

Ing. Eduard Muřický, náměstek ministra se v úvodu s přítomnými přivítal a poděkoval za dosavadní spolupráci, zdůraznil roli živnostenských úřadů a jejich personální zabezpečení.

ŘO Strakoš předně vysvětlil posunutí termínu konání prvního běhu školení oproti předchozím ročníkům z měsíce září na měsíc říjen. Důvodem byly povinnosti MPO vyplývající z úkolů Českého předsednictví v Radě EU, kdy odbor živností a spotřebitelské legislativy sehrával při plnění těchto povinností důležitou roli na poli ochrany spotřebitele. Ve dnech 22. a 23. 9. 2022 pořádal v Praze neformální jednání ministrů členských států EU odpovědných za ochranu spotřebitele.

Dále ŘO Strakoš a VO Kovaříková seznámili přítomné s aktuálním legislativním děním k tzv. „Lex Ukrajině“. V této souvislosti nejprve poděkovali KŽÚ, že zaslaly v září 2022 k výzvě MPO vyjádření k tomu, zda by se podle jejich názoru měl živnostenský zákon „v něčem“ novelizovat; diskutoval se především postup podle § 57 odst. 2 živnostenského zákona. Dále bylo avizováno, že případné změny, které by se vztahovaly k živnostenskému zákonu, by mohly být předneseny na „legislativní skupině“ k Lex Ukrajině, která stále zasedá a pracuje na novele zákona. Přítomní se shodli na tom, že není nutné do živnostenského zákona zasahovat. Dále ŘO Strakoš a VO Kovaříková avizovali, že aktuálně připravovaná novela pracuje s několika variantami, bude proto vhodné vyčkat i na finální podobu textu zamýšlené novely, k níž by podle potřeby mohly být uplatněny připomínky. K výsledné podobě zákona bude samozřejmě vypracována pro živnostenské úřady metodická informace.

Dále ŘO Strakoš informoval přítomné o tom, že byl předložen Legislativní radě vlády (dále jen „LRV“) po více než 2 letech od poslední komunikace mezi Ministerstvem pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) jako předkladatelem nové právní úpravy a MPO jako gestorem zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „živnostenský zákon“), nový zákon o veřejných dražbách a související změnový zákon, kterým se novelizuje také živnostenský zákon (konkrétně jde o rozlišování veřejných dražeb na veřejné dražby nucené – jako koncesovaná živnost a na veřejné dražby dobrovolné – jako živnost vázaná). Oba předpisy byly připraveny MMR v podstatě před „Covidovou“ krizí, avšak při předložení LRV byly s ohledem na uplynulou dobu aktualizovány a MPO již nemělo možnost se k případným úpravám (zejména v živnostenském zákoně) vyjádřit. Z tohoto důvodu se MPO proti tomuto postupu MMR ohradilo a žádalo po MMR prostřednictvím LRV zásadní změny (úpravy) v návrhu zákona, v té jeho části, která se týkala novely živnostenského zákona. Připomínky byly ze strany MMR akceptovány jako zcela relevantní (*pozn. MMR předložené předpisy nakonec zcela stáhlo z jednání vlády a nově je vládě zase předložilo; aktuálně již viz ST 360 a ST 361*).

ŘO Strakoš informoval přítomné, že ministr průmyslu a obchodu po delší době „bezvládí České obchodní inspekce“ jmenoval nového ústředního ředitele České obchodní inspekce. Stal se jím Ing. Jan Štěpánek.

Dále bylo sděleno, že se na MPO dne 4. 10. 2022 uskutečnilo další zasedání tzv. Řemeslné rady, kterého se účastní zástupci jednotlivých cechů řemesel. Ti uplatnili celou řadu připomínek k jednotlivým řemeslným živnostem a živnostenskému zákonu jako takovému. Kupříkladu Cech malířů a lakýrníků požadoval doplnění názvu živnosti o „tapetářství“, upravit v živnostenském zákoně statut jakéhosi garanta / ručitele pro získání živnostenského listu jiného podnikatele. Cech kamnářů požadoval zrušení metodického pokynu MPO, podle něhož je „zedník“ příbuzný obor; Cech podlahářů požadoval rozdělení živnosti „Truhlářství, podlahářství“ a lépe popsat obsahovou náplň obou živností apod. Obdobné požadavky vznesl také Cech čalouníků, dekoratérů a truhlářů. Cech kominíků požadoval např. přeřazení určitých činností z řemeslné živnosti do živnosti vázané. K uvedeným požadavkům se MPO postavilo tak, že je ochotno jednat, resp. scházet se s zástupci cechů, aby vyhodnotilo nezbytnost zásahu do živnostenských předpisů.

ŘO Strakoš rovněž seznámil přítomné se stavem projektu „Portál živnostenského podnikání“, který by měl být spuštěn pro podnikatelskou veřejnost ke konci t.r., popř. začátkem roku příštího (leden 2023) a informoval o aktuálním rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, (dále jen „NSS“), k tzv. „sexistické reklamě“ (kauza KALUP MACHINES s.r.o., č.j. 4 As 233/2020-41) a o nálezu pléna Ústavního soudu (Pl. ÚS 30/21) – podle něhož část vymezená ve sloupci druhém bodu 80 přílohy č. 4 nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění nařízení vlády č. 208/2021 Sb., nesmí být vykládána tak, aby vykročila z mezí působnosti vymezených v § 3 odst. 2 písm. c) živnostenského zákona. Za ústavně konformní je proto třeba považovat takový výklad, podle kterého obsah oboru činnosti náležejícího do živnosti volné „Poskytování služeb pro právnické osoby a svěřenské fondy“ podle napadeného ustanovení zahrnuje toliko činnosti organizačně-technické, obchodní, „manažerské“, zejména obchodní jednání, obchodní vedení, investiční služby, zprostředkování, neprávnické činnosti u zakládání právnických osob, správu vkladů, služby virtuálního sídla, hlasování v orgánech právnických osob, správu dividend apod. Tyto služby nejsou (ani nesmí být)

výkonem advokacie (poskytováním právních služeb) podle zákona o advokacii (§ 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů). Poskytování služeb pro právnické osoby a svěřenské fondy nezahrnuje právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy podle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

V neposlední řadě byla podána informace k zamýšleným změnám pro podnikatele rozhodujícím se vstoupit do režimu tzv. paušální daně (plánovaným s účinností od 1. 1. 2023), o masovém zřízení datových schránek všem podnikajícím fyzickým osobám (včetně informace, že MPO vypracovalo pro živnostníky s přerušenou nebo pozastavenou živností pozměňovací návrh zákona, který ovšem nebyl podpořen) a přednostním zřízením datových schránek podnikatelům v oblasti silniční motorové dopravy (v návaznosti na nedávnou novelu zákona o silniční dopravě a dohodu s Ministerstvem vnitra), a konečně o velké novele zákona o ochraně spotřebitele a občanského zákoníku (*zákon č. 374/2022 Sb.*), na které odbor živností a spotřebitelské legislativy paralelně s přípravou a realizací úkonů v rámci českého předsednictví pracoval a která bude mít i určité dopady na kontrolní činnost živnostenských úřadů (resp. je plánováno, že jakmile to situace dovolí, tj. po skončení českého předsednictví, bude pro živnostenské úřady i k této novele připravena stručná metodická pomůcka s přehledem podstatných změn; s ohledem na složitost úpravy a dominantní dozorovou roli České obchodní inspekce, se však MPO nejprve zaměří na osvětové materiály pro veřejnost a pro Českou obchodní inspekci).

V závěru se ŘO Strakoš vymezil proti postupu MMR ve věci jeho metodiky pro stavební úřady k problematice „sdíleného ubytování“, která byla po zásadních připomínkách ze strany MPO k činnosti živnostenských úřadů následně MMR upravena.

II. Odpovědi na dotazy některých KŽÚ a ObŽÚ, které MPO obdrželo v souvislosti se školením¹

1) Dotaz – rušení živnostenského oprávnění pro ztrátu bezúhonnosti (§ 58 živnostenského zákona)

V případě rušení živnostenského oprávnění pro ztrátu bezúhonnosti provádíme test proporcionality v souladu s ustálenou judikaturou. Je nutné při rušení živnostenského oprávnění dle tohoto ustanovení provádět test proporcionality i ve všech ostatních případech uvedených v § 58? V kladném případě, z čeho tato povinnost vyplývá?

Odpověď MPO:

K § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona je třeba brát v potaz současnou judikaturu, podle které je při rozhodování o zrušení živnostenského oprávnění podle citovaného ustanovení živnostenského zákona nutné posuzovat bezúhonnost podnikatele s ohledem na jemu aprobovanou činnost [viz např. rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 As 286/2018-26, z něž plyne potřeba klást „důraz na skutečnost, aby podmínka bezúhonnosti, která omezuje základní právo na podnikání, byla vykládána a aplikována s přihlédnutím k principu proporcionality, tj. aby omezení práva na podnikání bylo přiměřené skutkovým okolnostem případu. Otázku, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je tedy třeba zodpovědět vždy v kontextu konkrétní věci a konkrétního živnostenského oprávnění.“].

Živnostenský úřad zde tedy posuzuje, zda trestná činnost podnikatele skutečně souvisí s jeho podnikáním anebo předmětem podnikání, resp. zda ta souvislost je natolik úzká, že opravňuje zrušení živnostenského oprávnění (jde tedy o posouzení živnostenským úřadem v tom smyslu, zda ochrana práv třetích osob vyžaduje, aby konkrétní podnikatel byl zbaven práva podnikat). Pokud judikatura poukazuje na nutnost provádět v těchto případech test proporcionality, dává tím živnostenskému úřadu návod, jak postupovat v rámci jeho diskreční pravomoci.

---

¹ Pro všechny odpovědi MPO platí, že se jedná výhradně o právní názor ministerstva, v některých případech zpracovaný s využitím stanovisek jiných orgánů veřejné moci, a proto se jedná o názor právně nezávazný.

U ostatních důvodů pro obligatorní rušení živnostenského oprávnění se nejedná o situace, kde by byl živnostenskému úřadu dán prostor pro zvažování, zda důvod pro zrušení ŽO existuje či nikoliv – pokud konkrétní v zákoně uvedená skutečnost nastala, úřad povinně oprávnění ruší, není na něm – jako u situace pod písm. a) - aby sám posuzoval, zda zákonný důvod existuje či nikoliv. Kromě toho např. v situaci, kdy o zrušení oprávnění požádá sám podnikatel, by test proporcionality byl zcela absurdní.

2) Dotaz – reklama na výrobky cílicí na zdraví

Výklad § 5n zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, v platném znění, (dále jen „zákon o regulaci reklamy“) – reklama na výrobky cílicí na zdraví?

Odpověď MPO:

Zde upozorňujeme na to, že návod k výkladu § 5n zákona o regulaci reklamy je obsažen v Metodické informaci č. 3/2021 k novele zákona o regulaci reklamy, provedené zákonem č. 90/2021 Sb. a dále zákonem č. 174/2021 Sb. Zásadně platí, že pokud existuje zvláštní právní úprava, má přednost před obecnou úpravou zákona o regulaci reklamy (např. u reklamy na kosmetické výrobky a na potraviny, pokud reklama míří na výrobek cílicí na zdraví ve smyslu uvedeného ustanovení § 5n).

Zákon o regulaci reklamy představuje obecnou úpravu regulace reklamy a sponzorování.

3) Dotaz – zprávy týkající se Zdraví pro 21. stolení – životní styl

Platí stále, že jsou 2x ročně (červen a září) zasílány MPO zprávy týkající se Zdraví pro 21. stolení – životní styl?

Odpověď MPO:

„Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století“ byl schválen usnesením vlády ze dne 30. října 2002 č. 1046. MPO byl uložen úkol 4.1.3: „Při kontrolní činnosti dozorových orgánů v oblasti reklamy zaměřit pozornost na reklamy vztahující se k životnímu stylu, výsledky vyhodnotit a případně je použít pro přípravu další legislativy v oblasti regulace reklamy.“. Mj. v červnu 2022 se MPO obrátilo na Ministerstvo zdravotnictví s dotazem, zda je plnění úkolu vyplývajícího z předmětného programu stále relevantní a zda má být MPO do uvedené aktivity i nadále zapojeno, neobdrželo však žádnou odpověď.

V říjnu r. 2022 se MPO (dopisem náměstka Ing. Eduarda Muřického) obrátilo opakovaně se stejným dotazem na Ministerstvo zdravotnictví, a to přímo na hlavní hygieničku MUDr. Pavlu Svrčinovou, Ph.D., prozatím neobdrželo žádnou odpověď.

Po obdržení informací ze strany Ministerstva zdravotnictví budou krajské živnostenské úřady a Magistrát hl. m. Prahy, odbor živnostenský a občanskosprávní, informovány o případném pokračování programu, resp. jeho ukončení.

4) Dotaz – adresa sídla

Na ObžÚ se velmi často stává, že se dostaví podnikatelé, kteří uvádějí, že mají v „registru“ uvedenu špatnou adresu sídla, nicméně při kontrole údajů v RŽP je zjištěno, že je zde adresa sídla uvedena správně. Z rozhovoru s podnikatelem vyjde následně najevo, že při jednání s jinými osobami (např. kontaktní místa ČEZ, dodavatelé zboží atd.) si tyto osoby ověřovaly údaje o podnikateli v Registru ekonomických subjektů (RES), kde byla uvedena odlišná adresa sídla, případně nebyla uvedena adresa provozovny a podobně. Konkrétně kontaktní místa ČEZ pak odesílají podnikatele na živnostenský úřad, aby jim provedl změnu údajů. Problémy vznikají v případech, kdy podnikatelský subjekt podniká i v režimu jiného zákona, než je zákon živnostenský, a je tedy zapsán ve více rejstřících.

Podle zákona o státní statistické službě jsou pro aktualizaci RES zpřístupněny některé údaje v Registru osob (ROS), ovšem ROS umožňuje vést několik adres sídla (ke každé agendě samostatnou) a do RES se patrně zapíše adresa sídla, která byla do ROS zapsána jako poslední. Údaje vedené ROS nejsou zpřístupněny v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup k údajům a bez zaslání žádosti je nelze ověřit.

Bylo by možné požádat ČSÚ o umístění informace v RES, že uvedená adresa sídla nemusí odpovídat údajům v jiných registrech a nelze ji považovat za směrodatnou? Případně existuje nějaké jiné řešení, aby tato situace přestala podnikatelům komplikovat vyřizování jejich záležitostí?

Odpověď MPO:

Pokud má podnikatel více adres, kde má umístěné sídlo pro jistý druh své činnosti (např. lékaři a zároveň živnostníci; zemědělci a zároveň živnostníci), tak je adresa pro uvedenou činnost správná, a je taková, jakou si podnikatel zvolil. Samozřejmě, pokud chce adresy sídla sjednotit, jednou z možností je oznámit změnu na živnostenském úřadě a doložit podání příslušnými doklady. Je tedy na podnikateli, aby při jednání s jinými osobami (např. kontaktní místa ČEZ, dodavatelé zboží atd.) na tuto skutečnost upozornil, nebo si adresy sjednotil.

5) Dotaz – návrh na zrušení živnostenského oprávnění k provozování silniční dopravy

Jestliže obecní živnostenský úřad obdrží od dopravního úřadu návrh na zrušení živnostenského oprávnění k provozování silniční dopravy z důvodu nedoložení finanční způsobilosti, ruší ObžÚ oprávnění podle § 35b odst. 4 písm. b) bod 3 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění, (dále jen „zákon o silniční dopravě“). V tomto případě ovšem nejsou vázáni návrhem dopravního úřadu a odůvodnění rozhodnutí je zcela na nich, včetně toho, že by se měli vypořádat s testem proporcionality, který požaduje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009, bod 12 preambule (v odvolacím řízení advokátka společnosti uplatňovala tuto námitku). Z našeho pohledu by bylo logičtější, aby ObžÚ postupoval podle § 58 odst. 2 živnostenského zákona a s otázkou proporcionality se v návrhu vypořádal dopravní úřad, který je k tomu, podle našeho názoru, kompetentnější. Absence vzniku překážky provozování živnosti, kterou stanoví § 35b odst. 6 silničního zákona je ošetřena v § 8 odst. 6 živnostenského zákona. Nicméně IS RŽP tento postup neumožňuje. Je skutečně nutné, aby ObžÚ v případě rušení živnostenského oprávnění k provozování koncese na dopravu postupoval podle silničního zákona?

Odpověď MPO:

V dotazovaných případech postupuje živnostenský úřad podle § 35b odst. 4 zákona o silniční dopravě, a to vzhledem k tomu, že cit. zákon obsahuje speciální úpravu k obecné úpravě živnostenského zákona. Řeší-li stejnou věc obecný i zvláštní právní předpis, použije se vždy postup podle zvláštního právního předpisu (odstavec 6 § 35b zákona o silniční dopravě byl do zákona zapracován právě proto, aby nevznikly pochybnosti o tom, zda pro podnikatele platí či neplatí tzv. „stop stav“).

6) Dotaz – přerušení správního řízení

Proč se při vedení správního řízení, pokud se vydává výzva, má řízení ještě přerušit (viz přednáška JUDr. Morávkové)?

Odpověď MPO:

Institut přerušení řízení v daných případech slouží k tomu, aby úřadu marně neuplynula lhůta pro vydání rozhodnutí [je-li řízení přerušeno, správní lhůty neběží – viz § 65 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“)]. Pokud živnostenský úřad vydal výzvu k odstranění nedostatků žádosti, není povinen řízení přerušit, ale může tak učinit (viz § 45 odst. 2, § 64 správního řádu). Pokud si je úřad zcela jist, že na výzvu bude nedostatek žádosti odstraněn

obratem a že tedy prodlení vzniklé v důsledku čekání na chybějící doklady apod. nepovede k zmeškání lhůty, řízení přerušovat nemusí. Zpravidla však bude na místě řízení přerušit.

7) Dotaz – profesní kvalifikace „Obkladač“

Podnikatel hodlá ohlásit živnost „Zednictví“. Podle obsahové náplně do živnosti „Zednictví“ spadá mj. hned podle věty první provádění kladečských a obkladačských prací. Odborná způsobilost se podle § 21 odst. 1 písm. f) živnostenského zákona prokazuje doklady o získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou stanoveny pro odpovídající úplnou profesní kvalifikaci v Národní soustavě kvalifikací. Jako doklad o odborné způsobilosti předložil podnikatel profesní kvalifikaci „Obkladač“ (kód: 36-164-H). Na internetových stránkách www.narodnikvalifikace.cz je tento obor uveden pouze v sekci profesní kvalifikace. V sekci Úplná profesní kvalifikace profesní kvalifikace „Obkladač“ uvedena vůbec není, a to ani jako dílčí kvalifikace. V MI č. 5/2008 odborná způsobilost pro řemeslné živnosti je pro živnost „Zednictví“ uveden výuční obor „Obkladač“ jako vyučení v oboru. Je správné, pokud živnostenský úřad i v tomto případě považuje předloženou profesní kvalifikaci za nedostatečnou pro prokázání odborné způsobilosti pro živnost „Zednictví“?

Odpověď MPO:

S ohledem na to, že dle cit. ustanovení živnostenského zákona lze odbornou způsobilost doložit mj. doklady o získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou stanoveny pro odpovídající úplnou profesní kvalifikaci v Národní soustavě kvalifikací, jsme toho názoru, že profesní kvalifikaci „Obkladač“ (kód: 36-164-H), která není úplnou profesní kvalifikací, nelze považovat za dostatečnou pro prokázání odborné způsobilosti pro ohlášení živnosti „Zednictví“.

Co se týče metodické informace MPO č. 5/2008, k tomu uvádíme, že v současné době je v součinnosti s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy připravována nová metodická pomůcka. Výuční a studijní obory pro jednotlivé řemeslné živnosti jsou postupně analyzovány; přičemž je brán zřetel zejména na vznik nových technologií a v souvislosti s tím i na aktuální obsahové náplně výučních a studijních oborů. V této souvislosti bude zanalyzován a případně přehodnocen i výuční obor „Obkladač“.

8) Dotaz – prokazování odborné způsobilosti tzv. „E“ obory

Jak mají živnostenské úřady pohlížet na doklady o vzdělání, kterými ohlašovatelé hodlají prokázat svoji odbornou způsobilost pro řemeslné živnosti, které obsahují v kódu vzdělání písmeno „E“? V Metodické informaci MPO č. 5/2008 – odborná způsobilost pro řemeslné živnosti je uvedeno, že obory vzdělání obsahující v kódu písm. „E“ do přílohy nejsou zahrnuty vzhledem k tomu, že se jedná o nižší střední odborné vzdělání vyžadující speciální vzdělávací postupy. V současné době se jedná většinou o 3leté, méně často 2leté učební obory a vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

V souhrnném zápise z letošního jarního celorepublikového školení na str. 30 – 31 v bodě 53 uvádíte, že lze považovat výuční list z dvouletého učebního oboru za doklad uznatelný pro ohlášení řemeslné živnosti jako doklad v oboru. Mají živnostenské úřady tyto doklady považovat za vyučení v oboru, vyučení v příbuzném oboru, případně je neuznávat vůbec? Jedná se např. o učební obory:

Zednické práce (36-67-E/01)

Zámečnické práce ve stavebnictví (23-51-E/01)

Malířské, lakýrnícké a natěračské práce (36-57-E/01)

Potravinářská výroba – cukrářské práce (29-51-E/01)

Kuchařské práce (6552E/001) a další.

Odpověď MPO:

Ustanovení § 21 živnostenského zákona obsahuje výčet dokladů, jimiž lze prokázat odbornou způsobilost pro řemeslné živnosti. Jednou z možností je i doklad o řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání.

Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, prokazují obory „E“ ukončení příslušného vzdělávacího programu středního vzdělávání s výučním listem, přičemž živnostenský zákon dále nerozlišuje, o jaký typ učebního oboru se v případě prokazování splnění podmínky odborné způsobilosti má jednat. Uvedené obory tak lze dle našeho názoru považovat za dostačující pro prokázání odborné způsobilosti pro řemeslné živnosti, resp. živnostenský zákon ani jiný právní předpis nevylučuje možnost prokázat odbornou způsobilost uvedeným typem dosaženého vzdělání.

9) Dotaz – zahraniční fyzické osoby (povolení k pobytu)

Zahraníční fyzické osoby, (dále též „ZFO“), občané tzv. třetích států hodlají ohlásit provozování živnosti (případně požádat o koncesi). Předem dnem ohlášení měly na území ČR povolen dlouhodobý pobyt (např. za účelem zaměstnání). Jako doklad o povoleném pobytu předkládají „Výzvu k převzetí o povolení k dlouhodobému pobytu“, na které je stanoveno pevné datum převzetí dokladu o povoleném pobytu, ve většině případů je lhůta delší než 1 měsíc od převzetí této výzvy. Z výzvy je patrné, že se jedná pouze o převzetí nového průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu (pobyt již byl povolen). Po tuto dobu však není v IS CIS zapsán nový platný údaj o pobytu, tudíž nejsou k dispozici údaje o skutečnostech od kdy a do kdy je pobyt povolen, ani adresa, na které byl pobyt povolen.

Jak má živnostenský úřad postupovat, pokud bude tato ZFO, občan tzv. třetích států, trvat na ohlášení živnosti? Tito občané argumentují tím, že žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo vyhověno.

Odpověď MPO:

Jak ukládá živnostenský zákon (viz § 5 odst. 5) zahraniční fyzická osoba, která hodlá na území České republiky provozovat živnost a která má povinnost dle zvláštního zákona mít pro pobyt na území České republiky povolení, musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k pobytu. Z tohoto ustanovení jasně vyplývá, že cizinec musí předložit doklad, nikoliv pouze výzvu k převzetí požadovaného dokladu. Živnostenské úřady se nemohou zabývat jednotlivými žádostmi podanými na odboru azylové a migrační politiky a zjišťovat v jaké fázi se nacházejí. Obdržení výzvy k převzetí dokladu není ukončením řízení o povolení k pobytu. V případě, že by si cizinec doklad po uvedené výzvě nepřevzal, došlo by k zastavení řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu.

10) Dotaz – opravy silničních vozidel v nezkolaudované provozovně

Již nějakou dobu řešíme podněty na provozování živnosti Opravy silničních vozidel v nezkolaudované provozovně. Podnikatel také živnostenskému úřadu neoznámil zahájení provozování živnosti v této provozovně. Zřejmě s ohledem na to, že je jeho provozovna stavebně nezpůsobilá. S podnikatelem jsme věc opakovaně projednali, ale nemá to na jeho chování žádný vliv. Jeho činností se zabývá i stavební úřad. Za předpokladu, že získáme od stavebního úřadu vyjádření, že je uvedená provozovna nezpůsobilá pro opravy automobilů a že se nám v rámci kontroly podaří prokázat, že podnikatel v uvedené provozovně živnost skutečně provozuje, můžeme i v „neohlášené“ a nezapsané provozovně v živnostenském rejstříku pozastavit provozování živnosti podle § 58 odst. 6 živnostenského zákona za porušování zvláštního právního předpisu (stavební zákon) nebo je správné pozastavit provozování živnosti jako takové podle § 58 odst. 3 živnostenského zákona? IS RŽP totiž s variantou pozastavení provozování živnosti v nezapsané provozovně v živnostenském rejstříku nepočítá.

Odpověď MPO:

Ustanovení § 58 odst. 6 živnostenského zákona řeší pozastavení provozování živnosti v provozovně. Pokud není konkrétní prostor jako provozovna kolaudován a podnikatelem řádně oznámen, nelze na něj aplikovat ustanovení živnostenského zákona vztahující se k živnostenské provozovně. Živnostenský úřad v tomto případě může pozastavit provozování živnosti „v odpovídajícím rozsahu“ (tj. v daném objektu) podle § 58 odst. 3 živnostenského zákona pro porušení zvláštního právního předpisu (zde stavebního zákona). Obdobně tomu je např. u neoznačení neoznamené provozovny – podnikatele nelze postihovat za přestupek spočívající v neoznačení provozovny, není-li prostor oznámen živnostenskému úřadu jako provozovna (podnikatel je postihován za neoznámení provozovny, nikoliv za její neoznačení).

11) Dotaz – dotační podvody (rozsudky)

Začínají chodit rozsudky/trestní příkazy ze soudů, kterými jsou obvinění podnikatelé uznáni vinnými z přečinu dotačního podvodu (§ 212 zákona č. 40/2009 Sb.), kterého se dopustili jako OSVČ tím, že záměrně uvedli nepravdivé údaje o své bezdlužnosti, o tom, že nemají nedoplatky ani exekuce, na základě čehož jim byly neoprávněně vyplaceny dotace (za určité měsíce) z Programu podpory malých podnikatelů postižených COVID-19 a tím způsobili škodu poškozené České republice zastoupené MPO ČR. V rámci sjednocení postupu živnostenských úřadů žádáme o stanovisko, zda v těchto (stejných) případech jednotně rušit podnikatelům živnostenská oprávnění podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona (praxe je taková, že jeden živnostenský úřad ruší živnostenské oprávnění, sousední živnostenský úřad ne).

Odpověď MPO:

Musí se postupovat v každém případě individuálně, nelze paušálně odpovědět. Podle nás je zřejmé, že tento trestný čin souvisí s podnikáním, ovšem je k diskusi, zda zrušení živnostenského oprávnění je v kontextu s danou podnikatelskou situací (covid a problémy s tím spojené) odpovídajícím a přiměřeným „trestem“. Jinými slovy – prošlo by zrušení živnostenského oprávnění v konkrétním případě testem proporcionality? Je toto omezení práv podnikatele úměrné jeho provinění a je nezbytné ve vztahu k ochraně práv třetích osob? Nicméně s ohledem na okolnosti případu se lze přiklonit k tomu živnostenské oprávnění spíše zrušit.

12) Dotaz – použití kyseliny hyaluronové v rámci živnosti „Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže“

Lze v rámci živnosti „Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže“, používat kyselinu hyaluronovou při neinvazivním zvětšení rtů nebo vyhlazení vrásek?

Odpověď MPO:

Ne. Již ze samotné obsahové náplně předmětné živnosti je zřejmé, že obsahem činnosti předmětné živnosti není vpravování látek používaných při zdravotním ošetření pleti, jako např. kyselina hyaluronová, botulotoxin. Předmětnou problematiku jsme konzultovali také s Ministerstvem zdravotnictví. Dle jeho názoru může kyselinu hyaluronovou vpravovat do těla výhradně lékař, přičemž s tímto názorem se MPO ztotožňuje.

13) Dotaz – prodlužování živnostenských oprávnění ukrajinských uprchlíků

Zda je již známo, jak budeme postupovat u Ukrajinců s dočasnou ochranou s platností živnostenských oprávnění na dobu určitou.

Odpověď MPO:

Bylo zodpovězeno dne 5. 12. 2022 souhrnným e-mailem na KŽÚ v souvislosti s návrhem zákona Lex Ukrajina IV (návrh novely zákona č. 65/2022 Sb.).

Doporučujeme postupovat podle § 57 odst. 2 živnostenského zákona – uprchlík, který má živnostenské oprávnění vydané na dobu určitou a který hodlá v provozování živnosti pokračovat, by měl živnostenskému úřadu tuto skutečnost před 31. 3. 2023 oznámit. Živnostenský úřad následně vyzve uprchlíka k doložení nového povolení k pobytu na území České republiky (nového vízového štítku) a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu [doporučujeme stanovovat přiměřené lhůty v návaznosti na dobu, po kterou bude probíhat „fyzické“ vylepování štítků podle návrhu novely zákona č. 65/2022 Sb. (tzv. Lex Ukrajina IV) – vylepování štítků má dle návrhu probíhat do 30. 9. 2023]. Návrh zákona (ST 351/0) byl dne 11. 1. 2023 projednán a schválen Senátem (nově zákon č. 20/2023 Sb.).

14) Dotaz – Paušální daň + návrhy OSSZ

S účinností od 1. 1. 2021 byl zaveden nový institut paušální daně, kterým došlo mj. k významnému omezení rozsahu evidenčních povinností poplatníka. Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů poplatníkovi v režimu paušální daně již nevyplývá žádná povinnost vést jakékoliv konkrétní evidence. V rámci kontrolní činnosti živnostenského úřadu, zejména při kontrolách zaměřených na „neoprávněné podnikání“ se často setkáváme s tím, že podnikatel v paušálním režimu daně odmítá předložit požadované účetní doklady (vydané faktury apod., z nichž by bylo možné určit předmět fakturace) s tím, že vedení těchto dokladů mu žádný právní předpis neukládá. Živnostenský úřad tak má velmi ztíženou ne-li přímo znemožněnou situaci při prokazování případného neoprávněného podnikání. Ne vždy je možné vycházet z charakteru provozovny, účelu pronájmu, výpovědí apod. Jsme si vědomi toho, že dle § 15 živnostenského zákona je podnikatel povinen na žádost živnostenského úřadu sdělit, zda živnost provozuje, a doložit doklady prokazující provozování živnosti. Nicméně forma, jakou má podnikatel sdělit, zda živnost provozuje, ani charakter dokladů, jimiž má provozování živnosti prokázat, není žádným zákonem stanovena. Stejně tak povinnost vydat doklad o zakoupení zboží či provedení služby sice podnikateli vyplývá z některých právních předpisů (§ 16 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele a § 14 živnostenského zákona), tato povinnost je však vázána na žádost zákazníka či spotřebitele.

S ohledem na možnost podnikatele vstoupit do režimu paušální daně vyvstává další problém, a to s ohledem na návrhy OSSZ na zrušení živnostenského oprávnění z důvodu, že podnikatel neplní závazky vůči státu (§ 58 odst. 3 živnostenského zákona). Vstoupí-li podnikatel do uvedeného režimu, je povinen hradit paušální daň, která zahrnuje tzv. sociální pojištění, prostřednictvím Finančního úřadu (FÚ), který je zároveň orgánem příslušným k vymáhání těchto pohledávek.

Setkáváme se s návrhy OSSZ, kde je mj. uvedeno, že od určitého datu vstupu podnikatele do režimu paušální daně dluh vůči OSSZ již nelze vyčíslit, neboť je podnikatel v režimu předmětné paušální daně.

Dle neformální informace z FÚ může však za určitých okolností nastat i situace, kdy podnikatel paušální daň FÚ uhradí, ale část určená pro OSSZ není této organizaci přeposlána. Zajímalo by nás, zda si OSSZ před podáním návrhu ověřuje u FÚ, že paušální daň nebyla skutečně podnikatelem uhrazena nebo jen vychází z předpokladu, že vzhledem k tomu, že neobdržela z FÚ žádnou platbu, podnikatel nezaplatil. V souvislosti s uvedeným nastává další otázka. Může OSSZ podat návrh na zrušení živnostenského oprávnění podnikatele, který je v režimu paušální daně (má tedy povinnost paušální daň hradit FÚ), a to z důvodu, že podnikatel neplní závazky vůči státu? Domníváme se, že bylo vhodné s ohledem na vše výše uvedené aktualizovat metodiku k postupu OSSZ a živnostenských úřadů při podávání a realizaci návrhů na zrušení živnostenských oprávnění. Domníváme se, že z návrhů OSSZ by mělo být zcela evidentní jak časové hledisko (přesně stanovená doba, po kterou neplní závazky), tak i přesná výše pohledávek.

Odpověď MPO:

V rámci paušálního režimu byla schválena 3 pásma, podle kterých jsou poplatníci daně rozděleni. K určení, do kterého pásma je daný poplatník zařazen, slouží záznamy o příjmech ze samostatné výdělečné činnosti pro účely prokázání výše rozhodných příjmů. Podnikatel musí být schopen prokázat výši svých příjmů kvůli zařazení do jednotlivých pásem, například v případě kontroly z finančního úřadu. Jakou formou podnikatel prokáže doklady živnostenskému úřadu, že živnost provozuje záleží na něm, ale zákon mu tuto povinnost ukládá a on ji musí splnit dle Vámi zmíněného § 31 odst. 15 živnostenského zákona („Podnikatel je povinen na žádost živnostenského úřadu sdělit, zda živnost provozuje, a doložit doklady prokazující provozování živnosti.“). Podnikatel je povinen při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů.

Paušální režim je primárně záležitostí a kompetencí finančního úřadu. Přehled o neplatících subjektech má tedy především tento úřad. ČSSZ se zabývá poplatníky, kteří paušální režim nemají, respektive soustředí se na činnost před vstupem do paušálního režimu, případně po výstupu z něj.

15) Dotaz – doložení praxe v oboru podnikáním v režimu paušální daně

Podnikatel vlastní živnostenské oprávnění a chtěl by „vymazat“ odpovědného zástupce u řemeslné živnosti. Odbornou způsobilost chce doložit podnikáním. Jak doložit odbornou způsobilost, pokud je v režimu paušální daně, nevystavuje doklady a nepodává daňové přiznání (paušální daň)? FÚ vydal podnikateli doklad „Potvrzení o režimu paušální daně“.

Odpověď MPO:

Doložit doklady prokazující odbornou způsobilost je v těchto případech ve vlastním zájmu podnikatele. Pokud podnikatel nemá k dispozici doklady, kterými by doložil požadovanou dobu praxe v oboru, nelze tak považovat podmínku odborné způsobilosti za splněnou. Domníváme se, že potvrzení o režimu paušální daně vydané finančním úřadem neobsahuje informace, které by prokazovaly praxi v oboru ve smyslu § 7 živnostenského zákona. Zároveň podotýkáme, že podnikatel musí být schopen prokázat výši svých příjmů kvůli zařazení do jednotlivých pásem, například v případě kontroly z finančního úřadu (viz odpověď k dotazu č. 14).

16) Dotaz – realitní zprostředkování

Dotazovali jsme se na níže uvedenou problematiku MMR (Ing. Rakouše Pavla – ved. Realitní činnosti na základě předchozí telefonické komunikace s panem Kadlecem) dne 3. 8. 2022 a odpověď jsme i přes četné urgencye dosud neobdrželi. Prosíme o zodpovězení dotazu, zda lze na složení blokovacího depozita (rezervační poplatek) u realitní kanceláře na základě písemné dohody o složení blokovacího depozita, nahlížet jako na úschovu za účelem zajištění plnění z realitní smlouvy ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 39/2020 Sb., o realitním zprostředkování a o změně souvisejících zákonů (zákon o realitním zprostředkování), v platném znění.

Podle § 20 odst. 2 zákona o realitním zprostředkování vykonávají kontrolu nad dodržováním povinností stanovených v § 4 zákona o realitním zprostředkování obecní živnostenské úřady, a právě jeden z nich v naší působnosti obdržel podnět ke kontrole týkající se problematiky blokovacího depozita (rezervačního poplatku) v návaznosti na povinnosti uvedené v § 4, kdy podle došlého podnětu je i blokovací depozitum nutno považovat za úschovu za účelem zajištění plnění z realitní smlouvy.

Dle našeho názoru je však plněním z realitní smlouvy myšleno nabytí vlastnického práva k nemovité věci, nikoliv uhrazení rezervačního poplatku, a proto na tuto transakci ve smyslu § 4 zákona o realitním zprostředkování nahlížet nelze.

Zřejmě situaci komplikuje rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice, č. j. 27 Co 3/2022-13.

Odpověď – závěry Ing. Bc. Pavla Rakouše, MMR (celá odpověď viz příloha č. 1a – 1c k tomuto zápisu):

Závěry pro potřebu hodnocení rezervačního procesu ve smyslu možné úschovy

- 1) Doporučené vodítko ve vazbě na konkrétní smluvní ujednání v rezervační smlouvě by mělo být takové, že by se ve vazbě na „rezervační platbu“ (úhradu, či poskytnutí rezervačního poplatku či blokovacího depozita) mělo jednat o „jistotu/kauci“ či tzv. „závdavek“, nikoli „pokutu“. V takovém případě by se ve vazbě na charakter celého obchodu posílil odlišný princip od úschovy ve smyslu § 4 zákona o realitním zprostředkování.
- 2) Z praktických důvodů by nemělo být ve smlouvě uvedeno, že pokuta (poplatek) „propadne“. Tato nepřesnost nemá sice význam pro posouzení, zda se jedná o úschovu či nikoli, ale pro vlastní použitelnost a vymahatelnost.
- 3) Dvoustranná RS je velmi složitá na posouzení, může být při nepřesné dikci napadena ve smyslu anulování nároku na pokutu. A v důsledku toho také může jít za určitých okolností o úschovu.
- 4) Trojstranná RS lépe odděluje povinnosti a závazky, nemůže být zpravidla považována za smlouvu zprostředkovatelskou. Rezervační poplatek (či blokovací depozitum) by u takové smlouvy neměl být považován za úschovu.
- 5) Nejpřesnější smluvní ujednání ve vztahu ke smluvní pokutě je takové, které uvádí, že na smluvní pokutu má nárok prodávající, a z této případně vyplácí podíl (či celek) realitnímu zprostředkovateli. Takový postup nemůže vést k záměně rezervačního poplatku (či blokovacího depozita) za úschovu.

17) Dotaz – Z – BOX (označení provozovny)

Je Z – box od Zásilkovny automat? Má být označen v souladu s § 17 odst. 7 živnostenského zákona? Alza box není označen vůbec. Jenže Alza box je jen výdejní místo, prodejce je samotná Alza. To znamená, že je zde uskutečňováno jen osobní převzetí koupeného zboží v e-shopu. Je výdejní místo provozovna? Musí být označeno? Ovšem v Alza boxech už jde vyzvednou i balíky od dalších partnerů: zásilkovna, DPD, atd. Takže taky poskytují službu doručení pro ostatní doručovatele.

Odpověď MPO:

Pojem „automat“ živnostenský zákon nedefinuje, pod toto označení se zahrnují různé automaty prodejní, např. na nápoje, nebo poskytující služby, např. fotoautomaty, samoobslužné myčky aut, samoobslužné kopírky. Způsob označování automatů je dán v § 17 živnostenského zákona.

Pokud se jedná o boxy, ze kterých si zákazník vyzvedne zboží objednané přes internet, zastáváme názor, že se jedná o klasické provozovny podnikatele, jemuž boxy patří, a to s ohledem na definici provozovny v § 17 odst. 1 živnostenského zákona („Provozovnou se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována...“). Podle našeho názoru je předávání objednaného zboží součástí prodeje, tedy konkrétní živnosti, a dochází-li k předání zboží (byť samoobslužným způsobem) v konkrétních prostorách, je třeba tyto prostory jako provozovnu označit.

18) Dotaz – k zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, (dále též „přestupkový zákon“) – zda se jedná/nejedná o trvalý přestupek:

Jedná se o přestupky: Přestupek podle § 62 odst. 1 písm. e) bod 2. živnostenského zákona – neoznámení zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně. Přestupek podle § 62 odst. 1 písm. u) živnostenského zákona – neoznámení při ukončení činnosti v provozovně živnostenskému úřadu adresu místa, kde lze vypořádat případné závazky.

Zastává stále MPO výkladový názor, že porušení této ohlašovací povinnosti není trvalým přestupkem? Nedošlo s ohledem na nové judikáty k jeho přehodnocení?

Dne 23. 9. 2022 proběhlo školení Judikturní průvodce zákonem č. 250/2016 Sb. Při přednášce se lektor zabýval také otázkou, co je a co není trvalý přestupek. Samozřejmě zmínil fakt, že dle Průvodce zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (MV, str. 20) je nesplnění ohlašovací povinnosti

pouze vyvoláním protiprávního stavu, nikoli jeho další udržování, tedy se o trvajícím přestupek nejedná. Nicméně dále zmínil, že on sám osobně se spíše přiklání k výkladu, který je v Průvodci zmíněn a podle nějž je i porušení ohlašovacích a jiných obdobných povinností trvajícím přestupkem – srov. PRÁŠKOVÁ, Helena. Základy odpovědnosti za správní delikty. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. xxvi, 420s. Právní instituty.

V Průvodci je ostatně zmíněna i tato judikatura: „V tomto případě se nejedná o jednání jednorázové, ale o jednání trvajícím delší dobu, dokud není protiprávní stav odstraněn odevzdáním neplatného cestovního dokladu příslušnému orgánu. Jinými slovy, žalobkyně svým nekonáním (nesplněním zákonem uložené povinnosti odevzdat neplatný cestovní doklad) vyvolala protiprávní stav, který po dobu několika let udržovala, byť by se tak dělo z nedbalosti. Výklad žalobkyně, podle kterého by se mělo jednat o jednorázový přestupek, který by byl ukončen neodevzdáním neplatného dokladu bezprostředně po skončení jeho platnosti, případně po uplynutí lhůty „bez zbytečného odkladu“, v níž má být neplatný cestovní doklad odevzdán, by vedl k absurdnímu závěru, že by mohlo být postiženo pouze neodevzdání neplatného cestovního dokladu po dobu několika týdnů od skončení jeho platnosti, zatímco následně by bylo jeho ponechání po libovolně dlouhou dobu již nepostižitelné.“ (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. ledna 2021, č. j. 44 A 19/2020-1).

Podobně je neohlášení zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně a neohlášení adresy pro vypořádání případných závazků postižitelné pouze po dobu tří let, zatímco následně je nesplnění této povinnosti již nepostižitelné. Tříletá promlčecí doba jmenovaných přestupků je přísnější vůči těm podnikatelům, kteří v průběhu tří let od zahájení provozování živnosti opožděně ohlásí, než k těm podnikatelům, kteří ohlašovací povinnost neplní vůbec a po třech letech je jejich nekonání již beztestné.

Odpověď MPO:

MPO analyzovalo současnou judikaturu, přičemž na jejím základě dospělo k závěru, že původní výklad Ministerstva vnitra (přestupky spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti nejsou trvajícím přestupky) je již překonán, a proto se přiklání k závěru, že na uvedený přestupek je třeba pohlížet jako na přestupek trvajícím.

Podle MPO není pro posouzení skutečnosti, zda určitý přestupek má povahu trvajícím deliktu, skutečně rozhodné, jak je v zákoně gramaticky vyjádřen (tj. zda operuje s dokonavým či nedokonavým videm, i když v některých případech může jít o vhodnou pomůcku, jak uvedené poznat), ale co je smyslem a účelem normy, resp. objektu přestupku (zájmu chráněného zákonem). MPO si tedy (obdobně jako soudy, byť v oblasti dopravní – k tomu viz dále) položilo otázku, jaké důsledky má pro veřejnost nesplnění oznamovací povinnosti podnikatelem.

Podle § 60 odst. 2 písm. d) živnostenského zákona se do živnostenského rejstříku zapisují následující údaje včetně jejich změn: provozovna nebo provozovny, v nichž je živnost provozována, s výjimkou automatů a mobilních provozoven, s údaji podle § 17 odst. 5 písm. c) a d), včetně identifikačního čísla provozovny, popřípadě s údaji podle § 58 odst. 6.

Podle § 17 odst. 5 písm. d) živnostenského zákona, který navazuje na oznamovací povinnost podnikatele uvedenou v § 17 odst. 3 téhož zákona, musí podnikatel uvést v oznámení datum zahájení (ukončení) provozování živnosti v provozovně.

Důsledkem nesplnění této oznamovací povinnosti podnikatele (neoznámení zahájení provozování živnosti v provozovně) tedy je, že např. živnostenské úřady nemohou zkontrolovat způsobilost provozovny či provozování živnosti v provozovně, alespoň do doby než případně k tomu obdrží podnět, a případně přimět rušitele při zjištění nedostatků k nápravě, jelikož automaticky nedisponují poměrně důležitou informací, tj. že provozování živnosti bylo v provozovně již zahájeno (nehledě na to, že podnikatel může mít více provozoven, přičemž neoznámí zahájení provozování živnosti pouze v jedné z těchto provozoven). Naopak důsledkem nesplnění oznamovací povinnosti spočívající v neoznámení ukončení provozování živnosti v provozovně je, že veřejnost je pro zcela odlišný údaj uváděný v živnostenském rejstříku (alespoň do doby zjednání nápravy, což může být dlouho), uváděna v omyl, že živnost je v provozovně nadále realizována. Je zde tedy zcela evidentní zájem na tom, aby

podnikatelé splnili svou oznamovací povinnost (nebo se na ni „nabalují“ i další úkony živnostenského úřadu; když živnostenský úřad zjistí nesoulad, může tento nesoulad v údajích sám napravit) a aby údaje v živnostenském rejstříku, které jsou využívány též orgány veřejné moci i veřejností, byly vždy dány do souladu se skutečným stavem. Údaje v živnostenském rejstříku tedy nejsou nijak nevýznamné, přičemž nemožnost postihnout podnikatele, který protiprávní stav vyvolal nesplněním své zákonné povinnosti vůči živnostenskému úřadu a nepochybně i udržoval déle jak 3 roky, i když protiprávní stav mohl jednoduše sám napravit, se nejeví jako správná.

MPO je názoru, že na uvedený přestupek lze analogicky aplikovat argumentaci, kterou zvolil Krajský soud v Ústí nad Labem (rozsudek ze dne 28. 3. 2022, č. j. 58 A 18/2021-28) či NSS (rozsudek ze dne 19. 8. 2022, č. j. 2 As 167/2020-32), podle které i v případě nesplnění oznamovací povinnosti (byť zde u přestupků dle zákona č. 56/2001 Sb.) se jedná o trvající delikt. Podle NSS:

„[16] Podle § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky trvající přestupek je takový přestupek, jehož známkou je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán. K tomu, aby šlo o přestupek trvající, musí pachatel protiprávní stav nejen vyvolat, ale také udržovat. Znamená to mimo jiné, že musí mít možnost svým vlastním jednáním existenci protiprávního stavu „jednoduše“ ukončit. „Jednoduchost“ ukončení je nutno posuzovat v souvislostech konkrétní situace. Zejména je nutno posuzovat, nakolik návrat do stavu v souladu s právem je převážně v moci toho, kdo protiprávní stav vyvolal. V případě stěžovatele bylo takovéto „jednoduché“ ukončení protiprávního stavu velmi dobře možné a spočívalo prakticky výlučně v jeho jednání. Pokud by konal a i dodatečně žádost podal, protiprávní nesoulad evidence vlastnických práv k silničním vozidlům se stavem v oblasti soukromého práva by příslušný správní orgán rychle napravit zápisem změny vlastníka silničního vozidla.“

[17] Lze tedy shrnout, že přestupek podle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu vozidel je přestupkem trvajícím, neboť jednání, jež postihuje, spočívá v tom, že osoba, která je žádost povinná podat, tak neučiní, ačkoli trvají důvody pro podání. Jednání by tedy bylo ukončeno buď dodatečným podáním žádosti, nebo odpadnutím takového nesouladu evidence vlastnických práv k silničním vozidlům se stavem v oblasti soukromého práva, jehož nápravu může žadatel podáním žádosti iniciovat.“

19) Dotaz – prodej nikotinových sáčků

Momentálně evidujeme zvýšený zájem podnikatelů o „vážanku“ na prodej chemických látek v souvislosti s prodejem elektronických cigaret (liquidů). K tomuto tématu je metodika, takže žádný výkladový problém. Nicméně, kolegyně upozornila na rozmáhající se prodej nikotinových sáčků. Informace k těmto výrobkům dostupné na internetu jsou dost protichůdné. Bylo by možné získat nějaké podrobnější stanovisko, zda se i na tyto výrobky (případně jejich specifikace) vztahuje vázaná živnost na prodej chemických látek klasifikovaných jako toxické?

Odpověď MPO:

Na prodej nikotinových sáčků je z hlediska jejich zařazení do příslušné živnosti dle našeho názoru třeba nahlížet obdobně jako na prodej elektronických cigaret (e-liquidů) a náplní do nich. Pro úplnost, podle MPO lze očekávat přísnou regulaci prodeje nikotinových sáčků.

20) Dotaz – provozování dopravy pro cizí potřeby traktorem

Musí mít podnikatel k provozování traktoru, dle technického průkazu předělaného z nákladního auta, max. rychlost 40 km/h) s možností zapojení valníku (viz. popis technický průkaz), používaného v létě a na podzim k pomoci zemědělcům s odvozem řepy, brambor, atd., a dále pak k dopravě písku, štěrku, cihel, atd. koncesi na silniční motorovou dopravu, nebo platí stanovisko ze dne 17. 12. 2012 (č. j.: 45935/12/41210, MIPOX010A54C)), že není nutné pro provozování dopravy pro cizí potřeby traktorem vlastnit koncesi pro silniční motorovou dopravu? Pokud koncesi nepotřebuje, tak jaký obor živnosti volné má ohlásit?

Odpověď MPO:

Zákonem č. 337/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo, kromě jiného, k úpravě ustanovení § 1 odst. 1 zákona o silniční dopravě, a to vypuštěním slova „silničními“ tak, že od nabytí účinnosti zákona č. 337/2020 Sb. (tj. od 1. 10. 2020) je možno provozovat silniční dopravu jakýmkoli motorovými vozidly, tedy i vozidly, která spadají do kategorie „zvláštních vozidel“ ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Podnikatel může provozovat dopravu pro cizí potřeby zvláštními vozidly ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, avšak za předpokladu splnění zvláštních podmínek pro provozování silniční dopravy pro cizí potřeby velkými vozidly stanovených zákonem o silniční dopravě. Těmito podmínkami jsou podle § 6 odst. 1 citovaného zákona: usazení, dobrá pověst, finanční způsobilost a odborná způsobilost.

Zemědělství podnikatelé, kteří poskytují přepravní služby zvláštními vozidly ve smyslu § 2e odst. 4 zákona o zemědělství (z. č. 252/1997 Sb.), tedy poskytují práce, výkony a služby, které souvisejí výhradně se zemědělskou výrobou a při kterých se využívají prostředky nebo zařízení sloužící zemědělskému podnikateli k zemědělské výrobě, nemusí disponovat živnostenským oprávněním pro výše uvedenou koncesovanou živnost.

21) Dotaz – editace názvu oboru činnosti živnosti volné

Na školení notářů bylo k problematice volných živností v notářských zápisech zakládaných společností konkrétně k oboru činnosti č. 80 „Výroba, obchod a služby jinde nezařazené“ uváděno, že do notářských zápisů nemají notáři uvádět tento název, ale uvést zakladatelem společnosti určený název konkrétní činnosti, kterou se chce jeho firma zabývat (činnost nespádající do obsahových náplní jednotlivých oborů), s tím že živnostenský úřad poté takový název činnosti do rejstříku živnostenského podnikání zapíše místo názvu oboru činnosti č. 80 „Výroba, obchod a služby jinde nezařazené“. ŽÚ však možnost editace názvu oboru č. 80 volné živnosti nemá. Jak tedy toto řešit?

Odpověď MPO:

V souladu s ustanovením § 45 odst. 4 živnostenského zákona je ohlašovatel povinen při ohlášení živnosti vymezit předmět podnikání uvedený v ohlášení s dostatečnou určitostí a jednoznačností. U ohlášení živnosti volné má ohlašovatel uvést obory činností, které bude v rámci svého podnikání vykonávat, přičemž předmět podnikání živnosti volné musí být ohlášen v souladu s názvem oboru činnosti uvedeným v příloze č. 4 k živnostenskému zákonu. Do živnostenského rejstříku se tedy v souladu s výše uvedeným zapíše obor činnosti 82. „Výroba, obchod a služby jinde nezařazené“.

22) Dotaz - zápis do obchodního rejstříku

Dále byla na stejném školení notářů prezentována informace, že by notáři na základě připravované novely měli zapisovat živnosti do obchodního rejstříku bez předchozího zápisu živností do živnostenského rejstříku s tím, že bude zakladatel společnosti povinen do 1 roku od zápisu uvést do souladu zápis v obchodním rejstříku se zápisem do živnostenského rejstříku. Je něco takového skutečně připravováno?

Odpověď MPO:

Dne 15. ledna 2023 nabývá účinnosti zákon č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků (k danému právnímu předpisu MPO vydalo metodickou informaci č. 1/2023). Jiné informace nemáme k dispozici.

23) Dotaz – kontrolní řád

Rozlišení „kontrolované osoby“ a „povinné osoby“ pro potřeby zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění, (dále též „KŘ“), konkrétně pro:

- a) § 5 odst. 2 písm. a) KŘ – zahájení kontroly předložením pověření kontrolované osobě nebo povinné osobě a § 5 odst. 3 KŘ – je-li kontrola zahájena bez přítomnosti kontrolované osoby, informuje kontrolující kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně
- b) § 10 KŘ – povinná osoba je povinna poskytnout kontrolujícímu součinnost potřebnou k výkonu kontroly, nelze-li tuto součinnost zajistit prostřednictvím kontrolované osoby a § 15 odst. 1 a 2 KŘ – přestupek kontrolované a povinné osoby
- c) § 12 odst. 3 KŘ – stejnopis protokolu o kontrole doručí kontrolní orgán kontrolované osobě

Příklad I.:

Kontrolující v sídle kontrolované osoby, zastihnou statutární orgán PO nebo PFO – tedy přímo „kontrolovanou osobu“

- a) Identifikují tuto osobu jako „kontrolovanou osobu“ a předložením pověření např. jednatelem kontrolované osoby je zahájena kontrola
- b) Kontrolovaná osoba (PO nebo PFO) neposkytne v průběhu kontroly kontrolujícím požadovanou součinnost a tím se dopustí přestupku dle § 15 odst. 1 písm. a) KŘ
- c) Protokol o kontrole je doručen kontrolované osobě (PO nebo PFO)

Příklad II.:

Kontrolující v provozovně zastihnou pouze řadového zaměstnance kontrolované osoby, kterou je PO nebo PFO

- a) Identifikují ho jako „povinnou osobu“ a předložením pověření zaměstnanci je zahájena kontrola
- b) Protože kontrola byla zahájena bez přítomnosti kontrolované osoby (statut. orgánu PO nebo PFO), informují kontrolovanou osobu o zahájení kontroly dodatečně
- c) V případě, že kontrolovaná osoba neposkytne v průběhu kontroly kontrolujícím požadovanou součinnost (čímž spáchá přestupek dle § 15 odst. 1 písm. a) KŘ), mohou kontrolující uložit povinnost k součinnosti také povinné osobě – zaměstnanci (samozřejmě v případě, pokud je v možnostech zaměstnance tuto součinnost poskytnout)
- d) Zaměstnanec součinnost neposkytne a tím se dopustí jako fyzická osoba přestupku dle § 15 odst. 1 písm. b) KŘ
- e) Protokol o kontrole je doručen kontrolované osobě

Případ III.:

Kontrolující v průběhu kontroly zahájené dle § 5 odst. 2 a) nebo b) KŘ jednájí s osobou zmocněnou k zastupování kontrolované osoby na základě plné moci (zmocněncem) – jednájí tedy přímo s „kontrolovanou osobou“:

- a) Žádost o součinnost se s ohledem na § 34 správního řádu doručuje zmocněnci
- b) Pokud není součinnost poskytnuta, přestupek spáchala přímo kontrolovaná osoba (PO nebo PFO)
- c) Protokol o kontrole je doručen zmocněnci

Dotazy:

- 1) Je řešení výše uvedených případů správné?
- 2) Jak by se v kontextu k výše uvedenému identifikovaly specifikované osoby? Jde o zástupce kontrolované osoby, a tedy ve smyslu KŘ o „kontrolovanou osobu“ nebo o „povinnou osobu“? A jak podle toho vůči nim při provádění kontroly postupovat?

- „**Společník kontrolované osoby**“ (pokud je kontrolovaná osoba PO) – dle našeho názoru se nejedná o zástupce kontrolované osoby (tedy o „kontrolovanou osobu“) a proto je třeba k němu v průběhu kontroly přistupovat jako k „povinné osobě“
- „**Zaměstnanec**“ kontrolované osoby (PO nebo FPO) - **vedoucí provozovny, ředitel či jiný manažer kontrolované osoby** – Jak v tomto případě obecně aplikovat § 161 a § 166 odst. 1 občanského zákoníku?

Odpověď MPO:

1) Tazatele předně upozorňujeme, že KŘ jako takový je v gesci Ministerstva vnitra, nicméně v příkladech I. až III. lze souhlasit s navrženým postupem.

2) Pokud jde o „společníka kontrolované osoby“ (pokud je kontrolovaná osoba PO): Podle našeho názoru se nejedná o zástupce kontrolované osoby (tedy o „kontrolovanou osobu“), a proto je třeba k němu v průběhu kontroly přistupovat jako k „povinné osobě“. Postavení společníka se ale bude lišit podle konkrétních poměrů v kontrolované společnosti, nelze bez dalšího konstatovat, že je v postavení povinné osoby, může se např. jednat o společnost, kdy dva společníci mají rovné postavení.

„Zaměstnanec“ je ve smyslu definice stanovené v § 5 odst. 2 písm. a) KŘ zásadně v postavení povinné osoby. Upozorňujeme pouze, že co se týká součinnosti při kontrole, lze ji od zaměstnance coby povinné osoby rozumně vyžadovat pouze v tom rozsahu, v jakém pro kontrolovanou osobu pracuje - např. účetní dokumentaci právnické osoby patrně nebude schopna kontrolnímu orgánu v rámci součinnosti při kontrole poskytnout prodavačka – pokladní atp.

Co se týká vazby na občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), vycházíme z toho, že KŘ je zvláštní právní předpis a při kontrole se tedy postupuje podle něj, resp. podle správního řádu, viz § 28 kontrolního řádu: „Nestanoví-li zákon jinak, postupuje se při kontrole podle správního řádu.“.

Citovaná obecná ustanovení občanského zákoníku nejsou v dané souvislosti relevantní (neřeší se otázka zastupování) ani ale nejsou s úpravou kontrolního řádu v rozporu (§ 161 občanského zákoníku: „Kdo právnickou osobu zastupuje, dá najevo, co ho k tomu opravňuje, neplyne-li to již z okolností. Kdo za právnickou osobu podepisuje, připojí k jejímu názvu svůj podpis, popřípadě i údaj o své funkci nebo o svém pracovním zařazení.“; § 166 odst. 1 občanského zákoníku: „Právnickou osobu zastupují její zaměstnanci v rozsahu obvyklém vzhledem k jejich zařazení nebo funkci; přitom rozhoduje stav, jak se jeví veřejnosti. Co je stanoveno o zastoupení právnické osoby zaměstnancem, platí obdobně pro zastoupení právnické osoby jejím členem nebo členem jiného orgánu nezapsaného do veřejného rejstříku.“).

24) Dotaz – ztráta výučního listu

Lze doložit v případě ztraceného výučního listu splnění podmínky odborné způsobilosti výpisem z protokolu vydaným Státním oblastním archivem?

§ 4 odst. 4 vyhlášky č. 3/2015 Sb. – o některých dokladech o vzdělání

Pokud škola, která vydala prvopis, již neexistuje, vydá stejnopis postupem podle odst. 2 a 3 škola, která ukládá její dokumentaci, nebo jiná škola poskytující vzdělání v tomtéž nebo podobném oboru vzdělání, pokud jí žadatel o vystavení stejnopisu vysvědčení předloží kopie dokladů, na jejichž základě lze stejnopis vydat, pořízené podle zákona o archivnictví a spisové službě nebo ověřené podle zákona o ověřování

Odpověď MPO:

K předmětné problematice si MPO vyžádalo stanovisko MŠMT (viz příloha č. 2 k tomuto zápisu). Dle jeho vyjádření nelze výpis z protokolu vydaný státním oblastním archivem považovat za doklad o řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem a nelze jím tak prokázat splnění podmínky odborné způsobilosti dle živnostenského zákona. S tímto názorem se MPO ztotožňuje.

25) Dotaz – pořádání dětských táborů

Máme dotaz pořadatele tuzemského dětského tábora, zda je stále požadovaná živnost Provozování cestovní kanceláře pro pořádání dětských táborů, pokud je provozován „v rámci podnikání“ (nejedná se o školské zařízení, nebo spolek a jeho členy spolku, ale jedná se jen o pořádání tábora bez jakékoliv další činnosti, případný zisk je použit na zajištění dalšího tábora příští rok). Údajně je prakticky nemožné získat požadované povinné pojištění proti úpadku, a tudíž nemohou požádat o koncesi a nevědí co mají dělat. Pojišťovny pojištění proti úpadku odmítají z důvodů vysokých rizik a chybějícího zajištění uzavřít.

Odpověď MPO:

Dle ustanovení § 1b zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, v platném znění, (dále jen „zákon č. 159/1999 Sb.“) je zájezdem soubor alespoň dvou různých typů služeb cestovního ruchu podle § 1a pro účely téže cesty nebo pobytu, pokud:

- a) soubor těchto služeb je nabízen jediným podnikatelem, případně je sestaven na žádost nebo podle výběru zákazníka ještě před uzavřením jediné smlouvy o zájezdu, nebo
- b) bez ohledu na to, zda jsou uzavřeny samostatné smlouvy s jednotlivými poskytovateli služeb cestovního ruchu, jsou tyto služby cestovního ruchu
  1. zakoupeny na jediném prodejním místě a zákazníkem vybrány před tím, než se zavázal k úhradě jejich ceny,
  2. nabízeny, prodávány nebo účtovány za celkovou cenu,
  3. inzerovány nebo prodávány s označením "zájezd" nebo s podobným označením,
  4. sestaveny po uzavření smlouvy, která opravňuje zákazníka k výběru z různých typů služeb cestovního ruchu, nebo
  5. zakoupeny od jednotlivých poskytovatelů služeb cestovního ruchu prostřednictvím online rezervačního systému, při kterém podnikatel, s nímž je uzavřena první smlouva, předá jméno, platební údaje a elektronickou adresu svého zákazníka dalšímu podnikateli a s tímto podnikatelem je uzavřena smlouva o další službě cestovního ruchu do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby cestovního ruchu.

Zájezd smí prodávat pouze podnikatel, který je držitelem živnostenského oprávnění k provozování živnosti koncesované „Provozování cestovní kanceláře“. Dětské tábory zpravidla představují soubor služeb cestovního ruchu (nejčastěji doprava a jiné služby cestovního ruchu – blíže viz § 1a zákona č. 159/1999 Sb.), a proto je k jejich pořádání nutná příslušná koncese. Koncese však nebude třeba u tzv. příměstských táborů, neboť zde se nejedná nejde o souvislé poskytování cestovních služeb delších než 24 h a ani zde není zajišťováno ubytování přes noc (blíže viz § 1 odst. 2 zákona č. 159/1999 Sb.).

Tyto požadavky vycházejí ze Směrnice evropského parlamentu a rady (EU) 2015/2302 přijaté v maximální harmonizaci a ČR nemá možnost je ovlivnit.

Podnikatel, který se chce věnovat provozování živnosti musí splnit veškeré zákonné požadavky. U provozování cestovní kanceláře je jedním z těchto požadavků také být zajištěn pro případ úpadku CK. Dle vyjádření MMR je jeho získání složitější, než tomu bylo v minulosti, nicméně to není zcela nemožné (jak o tom svědčí i vznik 8 nových CK v uplynulém roce). Navíc vedle pojištění pro případ úpadku existuje alternativní možnost zajištění – bankovní záruka. Je také možné, že revize zájezdové směrnice, která v současné době probíhá, může upravit další podrobnosti zajištění pro případ úpadku.

26) Dotaz – bezúhonnost skutečného majitele

Ověřování bezúhonnosti skutečného majitele musí živnostenské úřady provádět u právnické osoby při ohlášení vázané živnosti Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence nebo živnosti volné Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona včetně oborů činnosti č. 80 a 81, případně u již existující volné živnosti v rámci oznámení změny a rozšíření oborů činnosti o obor č. 80 a 81.

Jsou živnostenské úřady povinny provádět ověřování bezúhonnosti skutečného majitele i v případě oznámení jiných změn, týkajících se výše uvedených živností a oborů činnosti např. oznámení změny odpovědného zástupce, zahájení nebo ukončení provozování živnosti nebo oborů činnosti v provozovně, přerušení nebo pokračování v provozování živnosti nebo v rámci živnostenské kontroly?

Odpověď MPO:

Podmínku bezúhonnosti musí skuteční majitelé splňovat kontinuálně. Stejně tomu ale je u podmínky bezúhonnosti podnikatele podle § 6 živnostenského zákona, doporučujeme proto postupovat stejně, tj. v průběhu podnikání ověřovat bezúhonnost skutečných majitelů v případě podezření, že ji ztratili, na podnět nebo v rámci cílené (tematické) kontroly.

27) Dotaz – montáž solárních systémů

Platí i nadále stanovisko k montáži solárních systémů vydané dne 11. 11. 2004 Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, odborem živností (dále jen „MPO“), Ing. Plškovou pod čj. 45919/04, kdy montáž slunečních kolektorů na konstrukce budov je možno dle názoru MPO zařadit do živnosti volné, obor č. 68 „Specializované stavební činnosti“ (nyní obor činnosti č. 45 „Přípravné a dokončovací stavební práce“)? Stanovisko vydané MPO dne 15. 4. 2014 pod čj. MPO 18602/2014 uvádí, že:

„Činnost spočívající v montáži fotovoltaických zařízení a jejich zapojení lze, za předpokladu, že naplňuje znaky živnostenského podnikání podle § 2 živnostenského zákona (tj. musí se jednat o činnost provozovanou soustavně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem), provádět v rámci živnostenského oprávnění pro ohlašovací živnost řemeslnou s předmětem podnikání "Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“.

Pokud by však v případě montáže panelů na střechy rodinných domků docházelo k zásahům do střešní konstrukce, může se jednat o provádění stavebních a montážních prací a stavebních úprav ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, případně pokud by se jednalo o provádění dalších návazných činností (připojení k elektroinstalaci, napojení na topný systém a podobně), lze takovou činnosti provozovat v rámci vázané živnosti „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“.

K uvedenému ObŽÚ podotýká následující skutečnosti:

1) Sluneční kolektory – solární panely jsou využívány k ohřevu teplé vody, jejich montáž na střechu tedy může provést podnikatel, který je nositelem živnosti volné, jejich zapojení pro ohřev teplé vody stejně může provést ten, kdo je oprávněn k montáži rozvodů studené a teplé vody, tzn. řemeslné živnosti "Vodoinstalatérství, topenářství".

2) Stejně tak lze rozdělit montáž fotovoltaických panelů na střechu (pouze na montáž těchto panelů) a jejich zapojení, které lze provádět pouze v rámci živnosti řemeslné "Montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení". To znamená, zda ten, kdo montuje panely na střechu a neprovádí jejich zapojení do sítě, musí být rovněž nositelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání k živnosti řemeslné "Montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení"?

3) Ve stanovisku ze dne 15. 4. 2014 se v odstavci druhém uvádí, že pokud by docházelo k zásahům do střešní konstrukce, může se jednat o provádění stavebních a montážních prací a stavebních úprav ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dále jen „stavební zákon“). Na dotaz u našeho stavebního úřadu nám bylo sděleno, že montáž fotovoltaických panelů není považována ve smyslu stavebního zákona za stavbu a není třeba žádné povolení či ohlášení, s výjimkou fotovoltaických panelů přesahujících výkon 20 kW, kdy se jedná o stavbu.

V obou případech montáže panelů jak solárních, tak fotovoltaických na střechu, jsou tyto panely přišroubovány do střešní konstrukce (krovu), a proto se domníváme, že buď lze tuto montáž panelů provádět v rámci živnosti volné, jak je uvedeno ve stanovisku k solárním panelům nebo v rámci nějaké řemeslné živnosti zasahující do střešní konstrukce nejspíše "Pokrývačství, tesařství".

Uvedená problematika je v současné době aktuální a bylo by vhodné mít podrobnější stanovisko, které by bylo jednoznačné a pro všechny živnostenské úřady.

Odpověď MPO:

Činnost spočívající v **montáži fotovoltaických zařízení a jejich zapojení (rovněž montáž konstrukcí a panelů fotovoltaických elektráren a jejich kabelových tras)** lze provádět v rámci živnostenského oprávnění pro živnost řemeslnou s předmětem podnikání „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“.

Činnost spočívající v **montáži solárních systémů pro ohřev vody** lze provádět v rámci živnostenského oprávnění pro živnost řemeslnou s předmětem podnikání „Vodoinstalatérství, topenářství“.

Pokud by však v případě montáže panelů na střechy rodinných domků docházelo k zásahům do střešní konstrukce a došlo by tím ke změně stavby, může se jednat o provádění stavebních a montážních prací a stavebních úprav ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, případně pokud by se jednalo o provádění dalších návazných činností spadajících do dalších živností (úprava střešní krytiny a oplechování, připojení k elektroinstalaci, napojení na topný systém a podobně), lze takovou činnost provozovat v rámci vázané živnosti „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“. Popřípadě lze jednotlivé činnosti vykonávat na základě řemeslných živností („Pokrývačství, tesařství“, „Klempířství“, „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“, „Vodoinstalatérství, topenářství“ aj.).

Ad 1) Montáž slunečních kolektorů a solárních panelů na konstrukce budov lze provádět v rámci živnostenského oprávnění pro živnost volnou „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. Zapojení pro ohřev vody lze provádět v rámci živnostenského oprávnění pro živnost řemeslnou s předmětem podnikání „Vodoinstalatérství, topenářství“.

Ad 2) Jelikož napětí a proud fotovoltaických panelů převyšuje bezpečné hodnoty, lze montáž fotovoltaických zařízení a jejich zapojení, rovněž montáž konstrukcí a panelů fotovoltaických elektráren a jejich kabelových tras provádět dle našeho názoru **pouze** v rámci živnostenského oprávnění pro živnost řemeslnou s předmětem podnikání „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“. Z hlediska zajištění bezpečnosti tudíž dle našeho názoru nelze rozdělit montáž fotovoltaických panelů a jejich zapojení jako u solárních kolektorů a solárních panelů.

Ad 3) Pokud by v případě montáže panelů na střechy rodinných domků docházelo k zásahům do střešní konstrukce a došlo by tím ke změně stavby a stavebních úprav, pak je pro takovou činnost dle našeho názoru třeba vlastnit živnostenské oprávnění pro vázanou živnost „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“, jak jsme již uvedli výše.

28) Dotaz – tepování koberců

Tepování textilních povrchů – koberce, čalouněný nábytek (sedačky, gauče, židle apod.) spočívající v čištění pomocí speciálního vysavače. Tepovač, neboli extraktor je víceúčelový vysavač určený k suchému i mokrému čištění koberců. Dokáže odstranit i hloubkové nečistoty včetně bakterií a alergenů.

Tepovací vysavač je vysavač se zásobníky na vodu a čisticí roztok a se speciální hubicí, díky které dochází k hloubkovému čištění koberců a vysátí přebytečné vody.

- 1. Nejdůležitější částí tepovače na koberce je nádoba na vodu. Pomocí separátoru jsou zde oddělovány nečistoty, aby nedošlo k jejich uvolnění zpět.*
- 2. Při hloubkovém čištění dochází k šamponování, kdy tepovač na koberce aplikuje čisticí roztok do vláken.*
- 3. Rozpuštěné nečistoty a čisticí roztok jsou následně vysáty hadicí.*

V metodikách MPO jsme nenašli žádné písemné stanovisko k této problematice. Náš dotaz se týká zařazení této činnosti do příslušné živnosti, zda lze uvedenou činnost provozovat v rámci živnosti volné (např. obor činnosti č. 75) nebo zda stále trvá názor, že uvedená činnost spadá do řemeslné živnosti

"Čištění a praní textilu a oděvů", resp. zda výše popsany způsob čištění textilu je chemicko-technologickým procesem ve smyslu obsahové náplně této živnosti.

V praxi má většina osob, které nabízejí na internetu čištění čalouněného nábytku či koberců formou tepování, živnost volnou.

Odpověď MPO:

Pokud jsou k čištění koberců či čalouněného nábytku použity chemické prostředky, přičemž se domníváme, že čisticí roztok, který se aplikuje do vláken, lze považovat za chemický prostředek, pak se přikláníme k tomu názoru, že je třeba disponovat živnostenským oprávněním pro živnost řemeslnou „Čištění a praní textilu a oděvů“.

29) Dotaz – ubytovací služby

V poslední době se nám množí případy, kdy při živnostenské kontrole narážíme na provozování volné živnosti, oboru „Ubytovací služby“ v provozovnách, v nichž provozování živnosti není živnostenskému úřadu oznámeno. Jedná se o tyto případy:

- provozovatel živnost nemá vůbec (často Airbnb) – zde řešíme klasicky jako neoprávněné podnikání (bez problémů),*
- provozovatel uvedenou živností disponuje, včetně požadovaného oboru, ale neoznámil a ani nehodlá oznámit provozovnu (zejména z toho důvodu, že není a nebude z různých důvodů uznána způsobilou ze strany příslušného stavebního úřadu – někteří dokonce pro nezpůsobilost provozovnu ukončili, ale ubytovávají).*

Jakým způsobem postupovat ve druhém případě?

Konstatujeme v protokolu porušení § 17 odst. 3, popř. 7 a ukládáme pokutu za příslušný přestupek. Naše konání však v těchto případech nikam nevede, protože podnikatelé pokutu zaplatí a vesele dál ubytovávají v neoznámené provozovně.

Považuji za důležité upozornit, že informaci o nezpůsobilosti konkrétních provozoven ze strany stavebního úřadu máme, a i stavební úřad činí kroky, aby zabránil užívání stavby (nepovolené nebo z různých důvodů nezkolaudované), vydává zákazy užívání staveb, ukládá pokuty apod. – účinek je velmi podobný jako v našem případě, tedy žádný.

Dle našeho názoru by bylo vhodnější, aby protokol z kontroly byl podkladem pro zahájení řízení ve věci pozastavení provozování živnosti v provozovně podle § 58 odst. 6, a to i přesto, že příslušná provozovna nebyla ze strany podnikatele živnostenskému úřadu oznámena, protože živnostenský úřad svojí kontrolní činností zjistil, že v provozovně je živnost skutečně provozována. Výrok by v tomto případě obsahoval informaci, že živnostenský úřad pozastavuje provozování živnosti v podnikatelem neoznámené provozovně na adrese (parc. číslo) ... V odůvodnění bychom se opírali o zjištění z kontroly (důkazy, že v neoznámené provozovně se opravdu ubytovává). Jeví se nám, že rozhodnutí o pozastavení provozování živnosti v provozovně má daleko větší váhu a lze jeho dodržování dále vymáhat právě v těch případech, které se nám zde velmi rozmáhají, kdy bez ohledu na naše kroky si podnikatelé dále fungují pořád ve stejném duchu.

Prosím o odpověď na náš dotaz, zda by byl námi popsany postup v souladu se zákonem, popř. zasílám jako návrh k diskuzi na poradu vedoucích OŽÚ (nebo na Seč), protože se domnívám, že nejsme sami, kdo se s uvedenou problematikou potýká.

Odpověď MPO:

Ustanovení § 58 odst. 6 živnostenského zákona řeší pozastavení provozování živnosti v provozovně. Pokud není konkrétní prostor (v tomto případě byt nebo část bytu) jako provozovna zkolaudován a podnikatelem řádně oznámen, nelze na něj aplikovat ustanovení živnostenského zákona vztahující se k živnostenské provozovně. Živnostenský úřad může v takových případech pozastavit provozování

živnosti „v odpovídajícím rozsahu“ podle § 58 odst. 3 živnostenského zákona pouze pro porušení zvláštního právního předpisu (např. stavebního zákona).

K výše uvedenému dodáváme, že na právní úpravě problematiky tzv. sdíleného ubytování v současné době spolupracujeme s MMR. Zároveň se řeší legislativní úprava na úrovni EU – viz návrh Evropské komise k úpravě krátkodobých pronájmů v bytech:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6493

30) Dotaz – živnostenský rejstřík

Dotazy na RŽP:

- 1) *Všechna primární data jsou v RŽP, v naší ESSS (elektronický systém spisové služby) jsou spisy neúplné – přenáší se jen data odesílaná ISDS, jinou el. formou. Jinak nejsou předávána ani metadata el. dokumentů.*
- 2) *Jakým způsobem skartovat? RŽP bude skartovat samo a pak dodá data ke skartaci? Nebo RŽP předá kompletní data – el. dokumenty včetně metadat a následně budeme skartovat my a předávat informace do RŽP?*

Odpověď MPO:

Ad 1) Dle vyjádření ICZ metadata přes UniSPIS rozhraní jsou přenášena bez problémů (kdyby tomu tak nebylo, tak by nedostal RŽP ani číslo jednací, protože by např. žádost o něj byla neúplná). Není úplně jasné, co je v dotazu myšleno „metadaty“ – pokud se tím rozumí OBSAH dokumentu v XML, tak ten se opravdu do ESSS přes rozhraní nepřenáší a ani nemůže (lze ho interpretovat pouze pomocí tiskových šablon v RŽP a ESSS by takový obsah neuměla zobrazit jako dokument v grafice RŽP). Tomuto výkladu „metadat“ nasvědčuje to, že dokumenty odeslané přes ISDS nebo elektronicky v ESSS **jsou** – mají totiž elektronický obsah, což dokumenty z RŽP v listinné formě nemají. Jde tedy pravděpodobně o záměnu pojmů – metadata dokumentu jsou **evidenční údaje písemnosti** (adresát, počet listů, počet příloh atd.) a jeho **ELEKTRONICKÝ OBSAH**. Nemá-li tedy dokument elektronický obsah, nemá RŽP do ESSS v této části co poslat.

Ad 2) RŽP pouze předá do ESSS data potřebná pro skartační řízení. Archivace a skartace pak probíhá plně v ESSS – tisk seznamů, vyřazení písemností, převedení do archivu atd. Do RŽP pak může pouze dojít zpětná informace o provedené skartaci.

31) Dotaz – trvající přestupek

Dotaz k neoznámení provozovny dle § 17 odst. 3 ŽŽ– trvající přestupek. Definice trvajícího přestupku dle § 8 zákona č. 250/2016 Sb. – je to přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.

Přestupek dle § 62 odst. 1 písm. e/ bod 2 ŽŽ – právnická osoba jako podnikatel nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 17 odst. 3 neoznámí předem zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně.

Dle našeho názoru je rozpor mezi těmito paragrafy, neboť znění § 17 odst. 3 vylučuje možnost, že by mohl nastat trvající přestupek:

- *podmínka oznámení předem končí v ten moment, kdy je v provozovně činnost zahájena nebo ukončena, je to jednoznačně určená doba, datum. Tedy nelze tento protiprávní stav udržovat dlouhodobě, jak požaduje § 8 přestupkového zákona. Tento stav netrvá, není udržován, nýbrž končí dnem zahájení (ukončení) činnosti v provozovně.*
- *pojem „oznámení předem“ je jednoznačně určen a nelze ho již z povahy věci splnit následně.*
- *pokud podnikatel povinnost oznámit provozovnu předem nesplní, je sice zjevné, že provozovna oznámena živnostenskému úřadu není, nicméně, aby se jednalo o trvající přestupek, měl by § 62 odst. 1 písm. e/ bod 2 ŽŽ dle našeho názoru znít jinak a přestupek být formulován jinak,*

např. že podnikatel nesplní povinnost nechat zapsat svou provozovnu do živnostenského rejstříku (nebo jakoukoliv jinou formulací, která by znamenala neustále trvající stav), nikoliv přestupek vázat na pojem „předem oznámit“, což je stav, který v určitou dobu skončí.

- pokud by přestupek byl formulován jinak, např. jak je uvedeno výše (nedojde k zápisu do ŽR), zde je možné o trvajícím přestupku hovořit, protože tento stav, pokud není zapsán, je poté opravdu dlouhodobě udržován až do doby, kdy je tato povinnost splněna.
- promlčecí doba by u přestupku definovaného současným způsobem měla začít běžet klasickým způsobem, ode dne spáchání přestupku, což je den, kdy naposledy podnikatel mohl splnit podmínku „oznámit předem“, tj. nejpozději v den zahájení (ukončení) činnosti v provozovně.
- trvající přestupek, a tedy nepromlčení přestupku neodpovídá u tohoto přestupku jeho závažnosti a relativně nízké míře společenské nebezpečnosti. Přestupky s mnohem větší mírou společenské nebezpečnosti mnohdy na samé hranici mezi přestupkem a trestným činem mají promlčecí dobu stanovenou. Pokud se posuneme až do oblasti trestního práva, např. zvláště závažný trestný čin vraždy je promlčen za 30 (dříve 20) let. Nicméně dle aktuálního názoru pro živnostenský zákon, přestupek neoznámené provozovny by se nepromlčoval!

Je podstatné se ještě podívat na znění § 66 ŽZ (znění do 1. 7. 2008):

(2) Řízení o uložení pokuty podle § 65 může živnostenský úřad, územní finanční orgán nebo celní úřad zahájit do 1 roku ode dne, kdy se o skutečnosti uvedené v § 65 dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy taková skutečnost ještě trvala, a jedná-li se o nesplnění povinnosti ve lhůtě stanovené tímto zákonem, nejpozději do 3 let ode dne, kdy uplynula lhůta pro splnění povinnosti stanovená tímto zákonem. - Náš dotaz tedy směřuje k tomu, zda s ohledem na výše uvedené a zvláště na dřívější úpravu § 66 odst. 2 ŽZ, bylo záměrem zákonodárce skutečně povahu přestupku dle § 62 odst. 1 písm. e/ bod 2 ŽZ změnit tak, že u něj nelze nastat promlčení? Neboť dle současného názoru je patrný značně rozdílný přístup v řešení před 1. 7. 2008.

Odpověď MPO:

K tomu odpověď viz dotaz č. 18.

32) Dotaz – silniční motorová doprava

Silniční motorová doprava (dále též „SMD“):

1. Podnikatel je držitel koncese výhradně k SMD malými vozidly. Nyní se podnikatel v 6 měsíční lhůtě dostaví na OŽÚ a oznámí změnu sídla. Je nutno i v tomto případě, kdy se o této změně nevydává rozhodnutí, jej „nutit“ ke změně předmětu podnikání (resp. ke změně rozhodnutí o udělení koncese) - viz předposlední věta bodu 4 přechodných ustanovení zák. č. 217/2022 Sb. a krátit mu tak 6 měsíční lhůtu nebo je možné mu v tomto případě provést změnu sídla v živnostenském rejstříku a vydat výpis s novým sídlem, ale s původním předmětem podnikání (tj. Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí).
2. Jak má OŽÚ postupovat, když nyní v 6 měsíční lhůtě oznámí, že provozování SMD přerušuje nebo oznamuje zahájení nebo ukončení činnosti u SMD v provozovně?

Odpověď MPO:

Předmětné přechodné ustanovení v bodě 4 stanoví mj.: „Změnu rozhodnutí o udělení koncese provede živnostenský úřad na žádost podnikatele nebo při první změně údajů oznámené podnikatelem podle § 56 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Úkony provedené podle tohoto bodu jsou osvobozeny od správních poplatků.“

Pokud tedy podnikatel oznámí změnu sídla, čímž došlo k první změně údajů, jsme toho názoru, že živnostenský úřad by měl současně změnit i rozhodnutí o udělení koncese.

Pokud podnikatel oznámil zahájení nebo ukončení činnosti v provozovně, bude postupovat živnostenský úřad obdobně, jelikož opět došlo k první změně údajů, a proto by měl živnostenský úřad změnit rozhodnutí o udělení koncese.

V případě, že podnikatel v průběhu 6 měsíční lhůty přeruší provozování živnosti, nejedná se o oznámení údajů ve smyslu § 56 živnostenského zákona. Pokud tedy podnikatel zároveň nepožádá o změnu rozhodnutí o udělení koncese, živnostenský úřad tuto změnu neprovede. Nicméně, doporučujeme podnikatele informovat, o tom, že po uplynutí lhůty mu bude (pokud nepožádá a nedoloží požadované doklady) rozsah živnostenského oprávnění zúžen.

33) Dotaz – Montáž tažných zařízení

Do jaké živnosti zařadit činnost - montáž tažných zařízení u silničních vozidel, zda tuto činnost zařadit do živnosti ohlašovací volné, oboru č. 50 Údržba motorových vozidel a jejich příslušenství, kde je v obsahové náplni uvedeno: „...výměna provozních náplní, montáž autopříslušenství a obdobné činnosti...“, nebo do živnosti ohlašovací řemeslné s předmětem podnikání Opravy silničních vozidel, kdy je v obsahové náplni uvedeno mj: „... montáž vybavení“

Odpověď MPO:

Tažné zařízení vozidla lze dle našeho názoru považovat za vybavení vozidla, k jehož montáži je třeba disponovat živnostenským oprávněním pro řemeslnou živnost s předmětem podnikání „Oprava silničních vozidel“ (zejména z důvodu zachování bezpečnostních standardů).

34) Dotaz – skutečný pobyt občana z Ukrajiny

Avízem bylo oznámeno, že občan Ukrajiny, který požíval dočasnou ochranu, se vrátil zpět do Ukrajiny a skončil mu zde pobyt, platnost skutečného pobytu je ukončena v 10/2022, původně byl pobyt povolen v rámci dočasné ochrany do 3/2023. Jak má živnostenský úřad pokračovat? Zanikne živnostenské oprávnění dle § 57 odst. 1 písm. c) živnostenského zákona po editaci skutečného data ukončeného pobytu (oprávnění bylo omezeno na dobu určitou), nebo musí živnostenský úřad postupovat podle § 58 odst. 4 živnostenského zákona? Druhá možnost se jeví (např. v případě ukončení války a hromadného odchodu Ukrajinců) s ohledem na nutnost vedení správního řízení složitější a kvůli problémům s doručováním také zatěžující pro úřady. Třetí možnost je nechat živnostenské oprávnění do 3/2022 tak, jak bylo původně nastaveno.

Odpověď MPO:

V uvedeném případě by se živnostenské oprávnění mělo rušit podle § 58 odst. 4 živnostenského zákona.

35) Dotaz – doklady k prokázání totožnosti osoby

Jaké doklady může živnostenský úřad považovat za dostatečné k prokázání totožnosti osoby? Občanský průkaz je podle § 2 zákona č. 268/2021 Sb., o občanských průkazech, v platném znění stejně jako cestovní pas (doklad) podle § 2 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů a § 108 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů, veřejnou listinou, která prokazuje totožnost tam zobrazené osoby. Podle § 63 zákona 273/2008 Sb., o Policii ČR, v platném znění se totožností rozumí: jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a v případě potřeby také adresa místa trvalého pobytu, adresa místa pobytu nebo adresa bydliště v zahraničí, rodné číslo a státní příslušnost. Občanský průkaz a cestovní pas jsou tak doklady prokazující dostatečně totožnost osoby, která je předkládá a je v nich zároveň zobrazena.

Mezi další doklady prokazující totožnost lze zařadit také rodný list, povolení k pobytu nebo pobytová karta rodinného příslušníka občana EU dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců [§117a a § 87o].

Vzhledem ke skutečnosti, že neexistuje povinnost nosit u sebe občanský průkaz, je možné, že osoba u sebe nebude mít občanský průkaz, ale jen řidičský průkaz (bez údaje o adrese trvalého pobytu) a například dlouhodobou tarifní jízdenku s fotografií, datem narození a bydlištěm. Může úředník považovat za prokázání totožnosti údaje na základě kombinace několika dokladů, z nichž dohromady vyplývají údaje o jméně, příjmení, datu narození a trvalém pobytu, resp. ty údaje, které úředník v dané situaci potřebuje? Při různých školeních, např. JUDr. Zlámalová – Správní řád, VCMorava, se setkáváme s názorem, že to postačuje a není nutné trvat na občanském průkazu.

Odpověď MPO:

Jsme toho názoru, že předně by měla být totožnost prokazována občanským průkazem nebo cestovním pasem. Nicméně doporučujeme vždy zvážit konkrétní případ.

36) Dotaz – prominutí překážky provozování živnosti dle § 8 odst. 2 živnostenského zákona

Podnikatel (dlužník), u kterého vznikla překážka provozování živnosti dle § 8 odst. 2 živnostenského zákona, požádal o prominutí překážky. Živnostenský úřad následně žádosti vyhověl a rozhodl o prominutí překážky.

Dotaz:

1. Bude v ŽR zápis překážky dle § 60 odst. 2 písm. m) živnostenského zákona (respektive její konec) modifikován v souladu s právní mocí rozhodnutí o překážce, nebo se překážka zapisuje v celé 3 leté době?
2. Poté, co živnostenský úřad vyhověl žádosti podnikatele a prominul překážku provozování živnosti, došlo u podnikatele ke zhoršení finanční situace a lze předpokládat, že své finanční závazky nebude plnit. Může živnostenský úřad s odstupem času přistoupit ke zrušení živnostenského oprávnění dle § 58 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona?
3. V případě kladného rozhodnutí ve věci prominutí překážky provozování živnosti, kdy podnikatel v budoucnu (v tří letém období trvání překážky) ohlásí živnost nebo požádá o koncesi, musí opětovně požádat o prominutí překážky a živnostenský úřad opětovně rozhodne na základě aktuálních dat a konkrétní situace podnikatele?

Odpověď MPO:

Ad 1) Do ŽR se zapisují podle § 60 živnostenského zákona konkrétní údaje vč. jejich změn. Údaje o překážce provozování živnosti se do rejstříku zapisují podle § 60 odst. 2 písm. l) [nikoliv písm. m), jak je uváděno v dotazu]. Pokud byla překážka provozování živnosti prominuta, je třeba tuto skutečnost promítnout i do živnostenského rejstříku. Nicméně prominutí překážky nelze uživatelsky v RŽP zpracovat. RŽP hlídá dobu překážky (3 roky) a nelze zadat překážku na kratší dobu. Proto, pokud takový případ nastane, realizuje se na základě KŽÚ schváleného požadavku zaslaného na HD RŽP ručním zásahem pracovníků ICZ do dat ŽR.

Ad 2) Podle našeho názoru nelze bez dalšího pominout rozhodnutí, jímž byla překážka prominuta. Obecně vzato lze toto rozhodnutí zrušit tehdy, nebyly-li vůbec dány důvody pro jeho vydání. Živnostenským úřadům MPO vždy doporučovalo bedlivě zvážit, zda mají skutečně dostatek podkladů pro konstatování, že „dlužník prokázal, že u něho jsou splněny předpoklady pro řádné plnění povinností při podnikání a pro řádné plnění finančních závazků“ - viz § 8 odst. 2 živnostenského zákona.

Ad 3) Je-li překážka jednou prominuta, pohlíží se na ni jako by neexistovala.

37) Dotaz – odpadnutí překážky

Dlužník má v insolvenčním rejstříku záznamy o dvou řízeních s různými spisovými značkami. V případě prvního řízení, které bylo usnesením insolvenčního soudu zastaveno z důvodu, že majetek dlužníka je pro uspokojení věřitelů zcela nepostačující, je v položce „Stav řízení:“ uvedeno „Odškrtnutá – skončená

věc“. V pořadí druhým insolvenčním řízením insolvenční soud dlužníkovi povolil oddlužení a položka „Stav věci“ obsahuje text „Povoleno oddlužení“. Dotaz:

Ruší rozhodnutí soudu o schválení řešení úpadku oddlužením, vydané v novém insolvenčním řízení, překážku provozování živnosti původně vzniklou na základě rozhodnutí soudu o zastavení prvního insolvenčního řízení z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující? Setkali jsme se s názorem, že na základě nové skutečnosti (rozhodnutí soudu o schválení řešení úpadku) odpadá předmětná překážka provozování živnosti, a to ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu. Ustanovení § 8 odst. 2 ŽZ takovou možnost neuvádí. Máme zato, že probíhající nové insolvenční řízení neplní funkci opravného řízení k ukončenému insolvenčnímu řízení, ani neruší pravomocné usnesení insolvenčního soudu o zastavení insolvenčního řízení. Domníváme se, že překážka provozování živnosti dle § 8 odst. 2 ŽZ trvá a nelze dovodit, že na základě rozhodnutí insolvenčního soudu v novém insolvenčním řízení předmětná překážka provozování živnosti odpadá.

Odpověď MPO:

Bylo již odpovězeno – viz zápis z jarního školení na Seči v roce 2022 (otázka č. 26).

38) Dotaz – Jednotný registrační formulář (dále též „JRF“)

Živnostenský úřad se stále setkává s případy, kdy podnikatelský subjekt (FPO či PO,) pro doplnění nového oboru činnosti u živnosti volné, zasílá JRF pro fyzickou nebo právnickou osobu, tedy na formuláři sloužícím k ohlášení živnosti či žádosti o koncesi. Přitom by snad stačila technická úprava v aplikaci pro veřejnost, aby na tomto formuláři nešla jako nová živnost zadat živnost, která již u subjektu existuje, zrovna jako je tomu v aplikaci, kterou používají živnostenské úřady, kde se po zadání volné živnosti u subjektu, který již toto oprávnění má objeví hláška „Nelze přidat vybranou živnost, v seznamu živností podnikatele už existuje“.

Odpověď MPO:

Vysvětlení z ICZ: Stačí si položit dotaz – mohu na papírovém formuláři pro ohlášení živnosti, který např. doručím poštou na živnostenský úřad, podat ohlášení živnosti, kterou už v ŽR registrovanou mám? Správná odpověď – samozřejmě ano.

V el. aplikaci to musí být stejné a je to stejné. Pokud si podatel zadá např. IČO a dotáhne si údaje do aplikace z ŽR, aplikace ho nepustí zadat ohlášení nové živnosti, pokud by chtěl ohlásit živnost, kterou už v ŽR má. Ovšem pokud podatel informace o subjektu z ŽR nedotáhne, tudíž aplikaci použije jako čistý formulář, může si tam vyplnit co chce – protože aplikace to, co vyplní, nemá proti čemu zkontrolovat. Kdyby se tomu mělo zamezit, muselo by se po vyplnění každé identifikace podnikatele navazovat spojení s RŽP a snažit se najít, zda už taký podnikatel v ŽR je a pokud ano, tak dotáhnout jeho data, čímž by se významně zpomalil chod aplikace.

39) Dotaz – prokázání praxe

Lze prokázat praxi v oboru pro splnění podmínky odborné způsobilosti k získání živnostenského oprávnění pro vázanou živnost „Prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické“ doložením daňového přiznání s předmětem činnosti „Velkoobchod, maloobchod“ – bez dalšího upřesnění? nebo např. „Maloobchod s potravinami“?

Odpověď MPO:

Z dokladu, kterým je prokazována praxe v oboru, musí být zřejmý předmět činnosti, kterou ohlašovatel skutečně vykonával. Pokud je tedy z dokladu (např. i z daňového přiznání) zřejmé, že ohlašovatel vykonával činnost spočívající v prodeji chemických látek, pak se přikláníme k tomu, že je možné tímto dokladem prokázat praxi v oboru. Samotný předmět činnosti „Velkoobchod, maloobchod“ však není dle našeho názoru postačující.

40) Dotaz – doložení praxe

Podnikatel má pouze jednu živnost, a to „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“, u které měl ustanoveného odpovědného zástupce. Živnost provozoval cca 7 let. Nyní mu odpovědný zástupce vypověděl funkci a podnikatel nemá vzdělání v oboru zaměřeném na stavebnictví ani jiný potřebný doklad, aby mohl provozovat živnost bez odpovědného zástupce. Usoudil, že by mu nyní stačily 2 řemeslné živnosti „Zednictví“ a „Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel“, neboť mu to pro jeho činnost postačuje a rád by si je tedy ohlásil.

V rámci provádění staveb vykonával jak zednické práce, tak montáž tepelných čerpadel. Může tedy doložit šestiletou praxi k ohlášení předmětných řemeslných živností fakturami, které v rámci provádění staveb vystavil jak na montáž tepelných čerpadel, tak na zednické práce?

Odpověď MPO:

Ano. Vzhledem k tomu, že vázaná živnost „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“ může zahrnovat celou škálu „dílkých“ řemeslných živností, jsme toho názoru, že pokud podnikatel prokáže pro vybrané řemeslné živnosti dostatečný počet let praxe v těchto „dílkých“ oborech (byť vykonávané v rámci předmětné vázané živnosti), lze toto považovat za dostačující k prokázání splnění podmínky odborné způsobilosti.

41) Dotaz – doprava

Řeší se situace dopravců, kteří byli letos donuceni požádat si o dopravu nad 3,5 tuny z důvodu chybějící novely zákona o silniční dopravě. V roce 2023 nedoloží finanční způsobilost pro vozidla nad 3,5 tuny – vozidla nevlastnili ani nevlastní a budou si muset buď požádat o změnu koncese nebo bude zahájeno SŘ na návrh dopravního úřadu. Neuvažuje se o osvobození od poplatku, případně od nákladů řízení?

Odpověď MPO:

Doporučujeme vyčkat na návrh dopravního úřadu a koncesi měnit až na základě tohoto návrhu. Vzhledem k tomu, že nedošlo k porušení povinnosti ze strany podnikatele, doporučujeme v těchto případech neukládat náhradu nákladů.

42) Dotaz – postup při ukončení funkce samotným odpovědným zástupcem

Výchozí situace: OZ u SMD sám přijde na ŽÚ ukončit funkci, splní všechny podmínky stanovené živnostenským zákonem.

Postup řešení:

- *v případě výpovědi z funkce OZ ŽÚ zapíše do RŽP ukončení výkonu funkce OZ*
- *tato změna se automaticky promítne do IS příslušného (dle sídla) dopravního úřadu*
- *dopravní úřad vyzve podnikatele k ustanovení nového odpovědného zástupce, současně výzvu zašle i ŽÚ (dle sídla)*
- *ŽÚ na základě výzvy zapíše do RŽP, že živnost je dočasně provozována bez OZ (v návaznosti na lhůtu stanovenou DÚ)*
- *podnikatel ustanoví nového OZ, nebo (v případě marného uplynutí lhůty stanovené DÚ) zahájí ŽÚ správní řízení o změně rozsahu SMD (velká doprava → malá doprava)*

Je tento postup správný?

Odpověď MPO:

Živnostenský úřad zapíše do živnostenského rejstříku ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce a uvede, že živnost je dočasně provozována bez odpovědného zástupce.

Skutečnost, že odpovědný zástupce podnikatele v silniční dopravě provozované velkými vozidly přestal vykonávat svou funkci, oznámí živnostenský úřad bez zbytečného odkladu dopravnímu úřadu.

Dopravní úřad vyzve podnikatele k ustanovení nového odpovědného zástupce ve lhůtě stanovené podle přímo použitelného předpisu Evropské unie. Po tuto dobu může podnikatel provozovat silniční dopravu bez odpovědného zástupce. Výzvu k ustanovení nového odpovědného zástupce zašle rovněž živnostenskému úřadu.

Dopravní úřad podá živnostenskému úřadu návrh na zrušení nebo změnu rozsahu koncese, pokud neschválil ustanovení nového odpovědného zástupce, jehož ustanovení bylo předloženo ke schválení, nebo nepředložil-li podnikatel ve stanovené lhůtě ustanovení nového odpovědného zástupce ke schválení.

43) Dotaz – úkony předcházející kontrole - § 3 kontrolního řádu

Zda úkony předcházející kontrole podle § 3 kontrolního řádu se mají zaznamenávat do RŽP jako kontrola, i když klasická kontrola nebude navazovat? Nebude navazovat třeba z důvodu, kdy podnikatel má sídlo v jiném správním obvodu ŽÚ a podezření ze spáchání přestupku podle § 62, odst.1 písm. e), bod 2. ŽZ (poruš. § 17/3 ŽZ) bude signalizováno příslušnému ŽÚ. Signalizaci z RŽP však lze provést jen, pokud je zde zaevidována kontrola. Také však může nastat případ, kdy půjde o podnikatele, který má sídlo v našem správním obvodu, provozovna bude uzavřena, ale bude mít označení v souladu s ust. § 17, odst. 7, 8a, 8b a 9 (tj. počátkem a koncem uzavření provozovny – uzavření bude dlouhodobé) a nebude důvod u toho podnikatele kontrolu zahajovat.

Odpověď MPO:

Z pohledu ministerstva nelze úkony předcházející kontrole považovat za kontrolu (viz § 3 kontrolního řádu), přesto lze v současné době úkony předcházející kontrole do IS RŽP zaznamenat jako typ kontroly „místní zjištění“ (i když toto označení není přesné). V rámci toho typu kontroly lze do IS RŽP zaevidovat zjištěné skutečnosti a související informace. Systém následně umožňuje „místní zjištění“ změnit na „záznam provedené kontroly“ pomocí aktivního dotazu. Zpracovatel si tak může sám jednoduchým způsobem zvolit, zda na „místní zjištění“ přímo navázala živnostenská kontrola s tím, že v dalším zpracování živnostenské kontroly využívá i údaje pořízené do systému v rámci „místního zjištění“. Pokud na „místní zjištění“ živnostenská kontrola nenavazuje, lze proces standardním způsobem ukončit. Do statistiky kontrol se pak započítávají pouze kontroly, jejichž zpracování končí s nastavenými typy „záznam provedené kontroly“, „plánovaná kontrola s oznámením“ nebo „následná kontrola“. Typ kontroly „místní zjištění“ se do statistik kontrol nezapočítává a je evidován samostatně.

Do budoucna se předpokládá úprava IS RŽP tak, aby v systému používaná terminologie odpovídala platné legislativě a aby systém umožňoval i další úkony vyplývající z § 3 kontrolního řádu (např. pořádky záznam o úkonech předcházejících kontrole ve formě dokumentu, který by bylo možné založit do spisu).

44) Dotaz – zápis v obchodním rejstříku X zápis v ŽR

V avízu z obchodního rejstříku je uvedeno, že právnická osoba zde má zapsány všechny obory s výjimkou oboru č. 82 (tj. vč. oborů 80 a 81). V živnostenském rejstříku má tato právnická osoba zapsán jen obor č. 48. Má rozdíl živnostenský úřad řešit? Pokud ano, jakým způsobem?

Odpověď MPO:

V případě nesouladu mezi skutečným stavem předmětu podnikání (tj. stav v živnostenském rejstříku) a údajem zapsaným ve veřejném rejstříku, může živnostenský úřad využít ustanovení § 80 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů (dále jen „ZVR“). Na základě relevantního podnětu by pak soud měl zahájit řízení k dosažení shody mezi zápisem skutečnosti a skutečným stavem (§ 78 odst. 1 ZVR).

III. Odpovědi na dotazy týkající se zejména rozšíření datových schránek v ČR od 1. 1. 2023

- 1) *V praxi není jednoznačné, kdo učinil podání prostřednictvím datové schránky podnikatele, zda oprávněná osoba či pověřená osoba. Bude podání platné, aniž bychom zkoumali, kdo z DS poslal?*

Odpověď MV:

Dle našeho názoru ano. Uživatel datové schránky není pro účinky podání rozhodující.

- 2) *Se zavedením DS pro podnikající subjekty bude povinnost komunikovat se živnostenskými úřady pouze prostřednictvím DS (jako je tomu nyní u finančních úřadů)? Nebo bude i nadále pro podnikající fyzické osoby zachována možnost učinit podání při osobní návštěvě živnostenského úřadu?*

Odpověď MV:

Podnikatel nemusí ve většině případů s orgány veřejné moci komunikovat pouze prostřednictvím zpřístupněných datových schránek, i nadále má možné používat elektronické podatelny nebo klasickou písemnou korespondenci. Tuto povinnost mají pouze orgány veřejné moci. Situace, kdy je elektronická forma komunikace povinná, je při podání daňového přiznání (datovou schránkou, daňovým portálem, nebo e-mailem s elektronickým podpisem, který je ekvivalentem podpisu vlastnoručního). K podání daňového přiznání prostřednictvím datové schránky podrobněji na webových stránkách finanční správy.

- 3) *Podnikatel zašle podání prostřednictvím DS, při kterém bude nutné přiložit doklady (např.: dokad o dosažení vzdělání, osvědčení, potvrzení o praxi apod.). Jak posuzovat naskenované dokumenty? Pokud nebude provedena konverze dokumentu, máme za to, že se bude jednat o prostou kopii a podnikatel bude muset přinést pracovníkům ŽÚ originál dokladu k ověření pravosti.*

Odpověď MV:

Pokud se zasílají datovou schránkou dokumenty, které mají být použity jako podklad pro vydání rozhodnutí (v tomto případě diplom), je nutné nejdříve provést konverzi dokumentu (lze provést na kontaktních místech veřejné správy Czech POINT). Tento dokument obsahuje ověřovací doložku s informacemi o subjektu, který konverzi provedl. Na prosté scany nelze přihlížet, nemají právní účinky originálu. Podnikatel tak bude muset buď zaslat podklady DS ale konvertované, nebo přinést úředně ověřené dokumenty.

- 4) *Podnikající fyzická osoba, která bude vlastnit DS, požádá o zrušení všech živnostenských oprávnění. Zanikne DS osobě automaticky nebo si bude muset DS zneplatnit?*

Odpověď MV:

V případě datových schránek zřizovaných ze zákona, tedy podnikající fyzické a právnické osoby, není možno datovou schránku znepřístupnit. Znepřístupnění probíhá pouze ze zákonných důvodů, tj. např. z důvodu výmazu subjektu ze zákonem stanovené evidence (ukončení podnikání), úmrtí, omezení na osobní svobodě, apod. K vlastnímu zrušení datové schránky pak dochází až uplynutím tří let od znepřístupnění datové schránky z důvodu úmrtí či výmazu ze zákonem stanovené evidence

Ke znepřístupnění DS dojde automaticky po zápisu ukončení oprávnění v Registru osob.

- 5) ***V praxi mám řadu nekontaktních podnikatelů. Ze zákona jim bude zřízena DS PFO, přístupové údaje se jim nepodaří doručit, tzn. přístupové údaje se nedozví. Jak to bude s DS – stane se DS po nějaké době aktivní?***

Odpověď MV:

V případě, že uživatel nemá k dispozici aktuální uživatelské jméno a heslo, či z nějakého důvodu neobdržel přístupové údaje k DS, se doporučuje požádat o nové přístupové údaje (např. na nejbližším pracovišti Czech POINT) nebo do datové schránky přistoupit některým z elektronických identifikačních prostředků (např. prostřednictvím mobilního klíče eGovernmentu, Bankovní identity, a dalších – kompletní seznam naleznete zde: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>) s ověřením vůči Identitě občana, tj. zcela bez použití přístupových údajů – viz <https://www.mojedatovaschranka.cz/as/login?type=saml&uri=https%3A%2F%2Fwww.mojedatovaschranka.cz%2Fportal%2FISDS%2F>. Obecně k zneplatnění a vydání nových přístupových údajů zde: <https://info.mojedatovaschranka.cz/info/cs/1016.html>.

Viz rovněž dotaz č. 9). Pokud nedojde k platnému náhradnímu doručení, DS se automaticky nezpřístupní.

- 6) ***Podnikající fyzická osoba z nějakého důvodu neobdrží přístupové údaje k DS. Kde se tyto údaje může dodatečně dozvědět?***

Odpověď MV:

V případě, že uživatel nemá k dispozici aktuální uživatelské jméno a heslo, či z nějakého důvodu neobdržel přístupové údaje k DS, se doporučuje požádat o nové přístupové údaje (např. na nejbližším pracovišti Czech POINT) nebo do datové schránky přistoupit některým z elektronických identifikačních prostředků (např. prostřednictvím mobilního klíče eGovernmentu, Bankovní identity, a dalších – kompletní seznam naleznete zde: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>) s ověřením vůči Identitě občana, tj. zcela bez použití přístupových údajů – viz <https://www.mojedatovaschranka.cz/as/login?type=saml&uri=https%3A%2F%2Fwww.mojedatovaschranka.cz%2Fportal%2FISDS%2F>. Obecně k zneplatnění a vydání nových přístupových údajů zde: <https://info.mojedatovaschranka.cz/info/cs/1016.html>.

- 7) ***Podnikatel pošle přes DS ohlášení + naskenovaný diplom – uznáme to a zapíšeme do RŽP? I když nevíme, zda skenoval originál? Doklady, u kterých je vyžadován originál nebo úředně ověřená kopie, a které jsou doručovány prostřednictvím datové schránky, musí obsahovat doložku o provedení konverze dokumentu.***

Odpověď MV:

Pokud se zasílají datovou schránkou dokumenty, které mají být použity jako podklad pro vydání rozhodnutí (v tomto případě diplom), je nutné nejdříve provést konverzi dokumentu (lze provést na kontaktních místech veřejné správy Czech POINT). Tento dokument obsahuje ověřovací doložku s informacemi o subjektu, který konverzi provedl.

- 8) ***Dostane přidělenou DS ze zákona i ten, kdo má zrušenou živnost? Protože už je až do smrti.***

Odpověď MV:

V případě zrušené živnosti (tj. výmaz zákonem stanovené evidence a ukončení podnikání) schránka zřízena nebude.

- 9) **Podnikající fyzická osoba podala prostřednictvím své datové schránky dne 29. 08. 2022 žádost o zrušení živnostenského oprávnění ode dne 31. 08. 2022, rozhodnutí o zrušení ŽO bylo zasláno do datové schránky podnikající fyzické osoby. Rozhodnutí bylo doručeno fikcí dne 09. 09. 2022, nabytí právní moci rozhodnutí dne 24. 09. 2022. Následně byla doručena informace z Informačního systému DS, že dne 28. 09. 2022 došlo k znepřístupnění DS zpětně ke dni 31. 08. 2022 a na základně toho se datová zpráva (rozhodnutí o zrušení) stala nedoručitelnou.**

Jak postupovat dále?

Odpověď MV:

Domníváme se, že doručení je stále platné.

- 10) **Datum 1. 1. 2023 zřízení datových schránek všem podnikatelům je aktuální, nebo bude akce posunuta?**

Odpověď MV:

Datum je aktuální, ale zřizování bude postupné v rozmezí od 1. ledna – 31. března 2023 (v souladu se zákonem č. 261/2021 Sb.)

- 11) **Budou zřízeny datové schránky také podnikatelům, kteří mají na delší dobu přerušeno?**

Odpověď MV:

DS budou zřízeny i podnikatelům, kteří mají provozování živnosti přerušené. Dle zákona MV zřídí DS podnikající fyzické osobě bezodkladně poté, co obdrží informaci o jejím zapsání do Registru osob.

- 12) **Datové schránky budou zpřístupněny automaticky nebo až po prvním přihlášení podnikající fyzické osoby?**

Odpověď MV:

Postupuje se dle platných ustanovení zákona, tzn. ke zpřístupnění schránky dojde buď prvním přihlášením nebo uplynutím lhůty 15 dnů po doručení přístupových údajů.

- 13) **Jak podnikatelé získají přístupové údaje pro přihlášení do své datové schránky?**

Odpověď MV:

Přístupové údaje jim budou zaslány dopisem v režimu do vlastních rukou adresáta.

- 14) **Budou si moci podnikatelé, kteří mají živnost/i přerušeny, datovou schránku znepřístupnit?**

Odpověď MV:

Datové schránky, které jsou zřízeny ze zákona nelze znepřístupnit na žádost.

- 15) **Živnostenský úřad obdrží prostřednictvím datové schránky identické ohlášení živnosti (podnikatel jej zřejmě omylem odeslal 2x). Má nyní živnostenský úřad u druhého z došlých podání neformálním způsobem informovat podatele, že z důvodu již doručeného prvního ohlášení, toto druhé považuje za bezpředmětné? Nebo má vydat usnesení podle § 66 odst. 1 písm. b) příp. e) správního řádu s odkazem na jeho část čtvrtou (§ 154 a násl.) a řízení zastavit? Protože jsme zaznamenali, že se názory na tuto problematiku mezi živnostenskými úřady různí**

a rovněž, protože s nárůstem počtu elektronicky podaných ohlášení živnosti uvedené případy přibývají, uvítali bychom jednotný výklad.

Odpověď MPO:

Doporučujeme řízení usnesením zastavit podle § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu.

16) Kam má živnostenský úřad doručovat podnikateli písemnost, když má zřízenou DS podnikající fyzické osoby, ale toho času je ve výkonu trestu odnětí svobody?

Odpověď MPO:

DS MV znepřístupní. Písemnosti doručovat prostřednictvím Vězeňské služby.

IV. Závěr

Příští celorepublikové školení pro živnostenské úřady je naplánováno v Kongresovém hotelu Jezerka (Seč - Ústupky) v následujících termínech:

- **26. – 28. 4. 2023** (případné dotazy či podněty na školení zasílejte na e-mail: strakosj@mpo.cz, binderova@mpo.cz nejpozději **do 6. 4. 2023**);
- **24. – 26. 5. 2023** (případné dotazy či podněty na školení zasílejte na e-mail: strakosj@mpo.cz, binderova@mpo.cz nejpozději **do 5. 5. 2023**);
- **14. – 16. 6. 2023** (případné dotazy či podněty na školení zasílejte na e-mail: strakosj@mpo.cz, binderova@mpo.cz nejpozději **do 26. 5. 2023**).

V návaznosti na individuální debaty s jednotlivými zástupci živnostenských úřadů, v rámci kterých bylo upozorňováno též na různé organizačně-technické problémy na „domovských“ úřadech, MPO zvaží realizaci setkání s vedoucími živnostenských úřadů na půdě MPO počátkem roku 2023.

Ing. Mgr. Jan Strakoš, LL.M.

ředitel odboru živností a spotřebitelské legislativy

elektronicky podepsáno